

**You have downloaded a document from
RE-BUS
repository of the University of Silesia in Katowice**

Title: Historia Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego (1968-2017)

Author: Jadwiga Witek, Katarzyna Wszyńska

Citation style: Witek Jadwiga, Wszyńska Katarzyna. (2018). Historia Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego (1968-2017). W: M. Kycler, D. Pawelec, B. Warzachowska (red.), "Biblioteka Uniwersytetu Śląskiego w pięćdziesięciolecie istnienia" (S. 11-43). Katowice : Oficyna Wydawnicza Wacław Walasek

Uznanie autorstwa - Użycie niekomercyjne - Bez utworów zależnych Polska - Licencja ta zezwala na rozpowszechnianie, przedstawianie i wykonywanie utworu jedynie w celach niekomercyjnych oraz pod warunkiem zachowania go w oryginalnej postaci (nie tworzenia utworów zależnych).

UNIwersYTET ŚLĄSKI
W KATOWICACH

Biblioteka
Uniwersytetu Śląskiego

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

Historia Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego (1968–2017)

Przyglądając się historii Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego¹ z perspektywy 50 lat jej istnienia, można cały okres działalności podzielić na dwie zasadnicze części. Moment przełomowy wyznacza tu 27 września 2012 roku – dzień uruchomienia dla użytkowników nowego gmachu Centrum Informacji Naukowej i Biblioteki Akademickiej.

Rok 2012 stanowi niezwykle istotną cezurę – oddziela od siebie dwa zupełnie odmienne okresy i sposoby istnienia jednej instytucji. Okresy, chciałoby się dodać – niemal całkowicie do siebie nieprzystające (oceniając już teraz, po czterech zaledwie latach, które upłynęły od momentu ponownego otwarcia BUŚ dla szerokiego grona Czytelników). Zaczniemy jednak od początku, wróćmy raz jeszcze, choć na moment, do roku 1968, by w telegraficznym, przynajmniej, skrócie naszkicować historię powstania i działalności Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego i w jej świetle lepiej zrozumieć teraźniejszość, uważniej przyjrzeć się już dokonanym i wciąż zachodzącym zmianom.

Lata 1968–2000

Uniwersytet Śląski w Katowicach został powołany do życia w roku 1968 *Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 8 czerwca 1968 roku*². Niedługo później – 1 sierpnia tego samego roku

¹ Pierwotna nazwa: *Biblioteka Główna Uniwersytetu Śląskiego* została w latach 90. ubiegłego stulecia zastąpiona nazwą: *Biblioteka Uniwersytetu Śląskiego* (BUŚ). Nowa nazwa pojawiła się po raz pierwszy w sprawozdaniu z działalności biblioteki za rok 1998. Warto dodać, że obowiązująca dotychczas nazwa „biblioteki zakładowe” (określająca biblioteki wchodzące w skład sieci bibliotecznej UŚ) została wówczas zmieniona na „biblioteki specjalistyczne”.

² Warto w tym miejscu przywołać fragment artykułu Adama Lityńskiego: „[...] prace nad utworzeniem Uniwersytetu w Katowicach potoczyły się już szybko, skoro z datą 8 czerwca 1968 r. ukazało się rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie utworzenia Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach (Dz.U. nr 18, poz. 11). Nie wiemy jednak nic na ich temat i – co ciekawe – akta w tej materii prawdopodobnie nie istnieją (nie istnieją już dzisiaj). Z pewnością wszystko się odbywało w daleko idącej dyskrekcji, by nie rzec – tajnie, czego najlepszym dowodem jest, że

„[...] utworzono Bibliotekę Główną Uniwersytetu i 5 bibliotek zakładowych (Wydziału Humanistycznego, Wydziału Prawa, Wydziału Wychowania Technicznego, Instytutu Fizyki i Instytutu Chemii)”³, a w czerwcu 1969 roku, na mocy *Zarządzenia Ministra Oświaty i Szkolnictwa Wyższego z 26 czerwca 1969 w sprawie struktury organizacyjnej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach*, Biblioteka Główna Uniwersytetu Śląskiego stała się pozawydziałową jednostką organizacyjną. Podstawę księgozbioru nowo powstałej ksiąźnicy stanowiły zbiory bibliotek uczelni, z połączenia których powstał UŚ, czyli Filii Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego w Katowicach oraz Wyższej Szkoły Pedagogicznej.

W sprawozdaniu podsumowującym początkowe lata funkcjonowania biblioteki czytamy:

Księgozbiór Biblioteki Głównej WSP w czerwcu 1968 r. wynosił 14 500 woluminów druków zwartych i około 5 000 woluminów czasopism. Księgozbiór Biblioteki Filii UJ w Katowicach w czerwcu 1968 r. liczył ogółem 13 tys. wol., w tym 5 tys. woluminów to depozyt Biblioteki Śląskiej, w większości nie odpowiadający kierunkom studiów w Uczelni. Łącznie więc w chwili powstania Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego księgozbiór całej sieci bibliotecznej liczył ponad 93 tys. woluminów książek i czasopism⁴.

Sytuacja biblioteki w momencie inauguracji jej działania była trudna – nie tylko ze względu na niezbyt liczebny i wartościowy (z punktu widzenia roli, jaką winna pełnić biblioteka akademicka, o czym wspominają autorzy cytowanego sprawozdania) księgozbiór. Jerzy Ratajewski, ówczesny dyrektor, oceniał tę sytuację następująco:

W latach 1968–1972 Biblioteka Główna nie mogła realizować wielu zadań i funkcji, do których powołane są biblioteki tego typu. Wpłynął na to szereg istotnych czynników: trudności lokalowe, nie ustalone statutowo i praktycznie miejsce Biblioteki w Uczelni oraz struktura Biblioteki i bibliotek zakładowych, niedostatecznie opracowane zbiory biblioteczne, szczupła obsada bibliotekarska o zbyt jednostronnym przygotowaniu zawodowym i naukowym,

władze UJ poinformowane zostały o już podjętych decyzjach dopiero 29 maja 1968 r., czyli na 10 dni przed wydrukowaniem aktu prawnego w *Dzienniku Ustaw*”. Zob. A. LITYŃSKI: *Początki Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego*. „Gazeta Uniwersytecka. Miesięcznik Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach”. <http://gazeta.us.edu.pl/node/242701> [dostęp: 12.06.2017]. Być może z tego względu kwestia biblioteki nie została właściwie i wyczerpująco omówiona w czasie dyskusji zmierzających do powołania UŚ i, w konsekwencji, stała się zagadnieniem dyskutowanym przez następne lata, o czym będziemy wielokrotnie wspominać.

³ Wyrósł z dobrego drzewa... *Uniwersytet Śląski 1968–1998. Fakty, dokumenty, relacje*. Red. A. BARCIAK, Katowice 1998, s. 19.

⁴ J. RATAJEWSKI, A. PUZIO: *Biblioteka Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach (1968–1970)*. W: *Biuletyn Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego za rok 1972*. Katowice 1973, s. 56.

nie dość ścisła współpraca z administracją Uczelni, wykazująca brak zrozumienia potrzeb Biblioteki Głównej i zakładowych⁵.

Największy problem stwarzał brak odpowiedniego lokalu:

[...] trudności lokalowe, z jakimi boryka się Biblioteka do dnia dzisiejszego, brak własnego pomieszczenia utrudniał i wprost uniemożliwiał stworzenie właściwego księgozbioru Biblioteki Głównej oraz kierowanie pracą całej sieci bibliotek zakładowych. Z tych samych powodów Biblioteka nie mogła stać się ogólnouczelnianym zakładem naukowo-dydaktycznym i ośrodkiem informacji naukowej dla całej Uczelni⁶.

To wszystko nie stwarzało dobrych perspektyw na przyszłość. Tymczasem potrzeby naukowe i edukacyjne regionu rosły. Warto dodać, że rozmowy na temat konieczności powołania do życia niezależnej, dobrze wyposażonej biblioteki akademickiej toczyły się jeszcze przed utworzeniem UŚ⁷. Rozważano wówczas koncepcję przekształcenia Biblioteki Śląskiej w bibliotekę uniwersytecką lub też możliwość i sposoby połączenia Biblioteki Śląskiej z Biblioteką Uniwersytetu Śląskiego (z zachowaniem specyfiki i funkcji każdej z nich). Dyskusje na ten temat kontynuował pierwszy Rektor UŚ, Kazimierz Popiołek, który w 1968 roku w wystąpieniu o znamienym tytule *Uniwersytet bez biblioteki?* argumentował nieodzowność stworzenia w strukturze nowej Uczelni zasobnej księżnicy zaspakajającej potrzeby rozwijającego się środowiska akademickiego⁸. Ostatecznie (i słusznie – z perspektywy lat) biblioteki pozostały niezależne⁹. Zakres współpracy mię-

⁵ J. RATAJEWSKI: *Organizacja i działalność sieci bibliotecznej Uniwersytetu Śląskiego w latach 1968–1974*. „Przegląd Biblioteczny” 1975, nr 2, s. 163.

⁶ J. RATAJEWSKI, A. PUZIO: *Biblioteka Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach (1968–1970)*..., s. 62.

⁷ Zob. W. DZIADKIEWICZ: *Biblioteka Śląska – Biblioteka Uniwersytecka. Razem czy osobno*. „Gazeta Uniwersytecka. Miesięcznik Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach” 1999, nr 6, s. 11–18.

⁸ Wystąpienie pod tytułem *Uniwersytet bez biblioteki?* opublikowane na łamach „Trybuny Robotniczej” 1968, nr 279, s. 1, 5.

⁹ O dyskusji na temat połączenia Biblioteki Śląskiej z Uniwersytecką trwającej jeszcze w latach 80., jej konsekwencjach, oczekiwaniu regionu na nową księżnicę i sytuacji bibliotek na Śląsku zob. m.in.: J. MAZIARSKI: *Co dalej z Biblioteką Śląską*. „Poglądy” 1968, nr 20, s. 3, 14; K. POPIOŁEK: *Uniwersytet bez biblioteki?* „Trybuna Robotnicza” 1968, nr 279, s. 1, 5; Rośnie i modernizuje się zaplecze szkolnictwa wyższego. „Dziennik Zachodni” 1986, nr 41, s. 1–2; J. MALICKI: *W poszukiwaniu modelu. Kto pomoże bibliotekom?* „Trybuna Robotnicza” 21.02.1986, s. 5; A. KLIMEK: *Nauka jest jedna...* „Trybuna Robotnicza” 1988, nr 8, s. 1–2; M. CYGAN, B. KNICHO-WIECKI: *Plenum KW PZPR w Katowicach*. „Trybuna Robotnicza” 1988, nr 126, s. 1–2; W. SZEWCZYK: *Myszy w bibliotece*. „Dziennik Zachodni” 1989, nr 272, s. 4; M. WERECKA: *Być albo nie być Biblioteki Śląskiej*. „Dziennik Zachodni” 1989, nr 39, s. 3; T. SEMIK: *Głową w mur Biblioteki Śląskiej. Książki na bruk*. „Dziennik Zachodni” 1989, nr 274, s. 3; W. DZIADKIEWICZ: *Najlepsza inwestycja kulturalna: biblioteka*. „Dziennik Zachodni” 1989, nr 296;

dzy nimi uregulowano umowę podpisaną w grudniu 1970 roku, a następnie kolejną zawartą w roku 1996¹⁰.

Początki zatem nie były dla Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego łatwe. Borykała się ona z różnymi problemami – lokalowymi, finansowymi, kadrowymi, organizacyjnymi itd. Jak się później okazało, wielu tych spraw, z różnych przyczyn, nie udało się rozwiązać także w kolejnych latach, co znacząco wpłynęło na sposób działania Biblioteki¹¹.

Kwestią najtrudniejszą pozostawał brak dostosowanej do potrzeb biblioteki, samodzielnej siedziby. Od momentu powstania do maja 1973 roku biblioteka mieściła się w pomieszczeniach zajmowanych dotychczas przez Bibliotekę WSP przy ul. Szkolnej 9¹². Następnie księżnicy zaproponowano jedynie kolejne tymczasowe rozwiązanie polegające na udostępnieniu na jej potrzeby części budynku przeznaczonego początkowo na sale dydaktyczne i laboratoria przy ul. Bankowej 14¹³. Taka próba wyjścia z trudnego położenia nie przyniosła, z wielu względów, zdecydowanej poprawy sytuacji. Ponadto, niedługo później „Z przekazanego Bibliotece pawilonu część już zagospodarowanych przez Bibliotekę pomieszczeń musiano przekazać Działowi Aparatury Naukowej i Administracji, co w dużym stopniu utrudniło planowany rozwój Biblioteki. Na koniec roku powierzchnia Biblioteki wyniosła 1 669 m², w tym czyteln 623 m² i magazynów 412 m². Odrębne pomieszczenie otrzymała wypożyczalnia. Pawilon budowany dla potrzeb dydaktycznych nie spełniał wymagań funkcjonalnych Biblioteki. Oddział Udostępniania Zbiorów – »wizytówka biblioteki« zajmował pomieszczenia na 3 kondygnacjach – w suterenie, znajdowały się magazyny, na parte-

W. DZIADKIEWICZ: *Biblioteka Śląska – Biblioteka Uniwersytecka...*, s. 11–18; D. PAWELEC, J. WITEK: *Centrum Informacji Naukowej i Biblioteka Akademicka – biblioteka otwarta w społecznej przestrzeni miasta*. „Bibliotheca Nostra. Śląski Kwartalnik Naukowy” 2011, nr 2, s. 9–18.

¹⁰ *Umowa o wzajemnej współpracy zawarta między Biblioteką Śląską i Biblioteką Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach z dnia 4 grudnia 1970 r.* podpisana przez prof. dr. hab. Kazimierza Popiołka, Rektora UŚ oraz prof. dr. Jana Kątykę, Dyrektora Biblioteki Śląskiej (mps); *Umowa o Współpracy zawarta dnia 18 kwietnia 1996 r. pomiędzy Uniwersytetem Śląskiem w Katowicach reprezentowanym przez prof. dr. hab. Maksimiliana Pazdana, Rektora UŚ i Biblioteką Śląską reprezentowaną przez prof. dr. hab. Jana Malickiego, Dyrektora Biblioteki Śląskiej (mps).*

¹¹ O problemach, z którymi borykała się biblioteka wspomniano w licznych artykułach i sprawozdaniach przywoływanych w tym opracowaniu.

¹² J. Ratajewski wspomina: „Lokal Biblioteki Główniej składał się z 6 pomieszczeń o łącznej powierzchni 195 m². W jednym z nich zorganizowana była czytelnia na 24 miejsca, drugie pomieszczenie przeznaczono wyłącznie na magazyn, trzecie, uzyskane z przebudowy części klatki schodowej, objęło magazyn czasopism i wydawnictw ciągłych, czwarte magazyn i pracownie biblioteczne, w piątym – prowadzono wypożyczalnię miejscową i zamiejscową oraz prace administracyjno-biurowe, szóste – zajmował dyrektor biblioteki”. J. RATAJEWSKI, A. PUZIO: *Biblioteka Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach (1968–1970)...*, s. 56.

¹³ Zob. W. DZIADKIEWICZ: *Dobrze służyła Uniwersytetowi...*, s. 14.

rze w bocznym korytarzu wypożyczalnia, na drugim piętrze po adaptacji korytarza wygospodarowano pomieszczenia dla 4 czyteln i dodatkowe dla pracowników”¹⁴. Biblioteka korzystała również przez pewien czas z pomieszczeń budynku rektoratu przy Bankowej 12 (w latach 1988–2005 działała tam czytelnia czasopism), a także budynku Wydziału Nauk Społecznych (ul. Bankowa 11) oraz Instytutu Fizyki (ul. Uniwersytecka 4), gdzie dodatkowo i czasowo magazynowała zbiory.

Plany i wielokrotnie podejmowane starania dotyczące budowy nowego gmachu pozostawały ciągle bez odpowiedzi¹⁵. Jak się później okazało, na przeszło trzydzieści kolejnych lat. Aleksandra Kaszper (wieloletni pracownik BUŚ), w artykule *Czekając na bibliotekę*, opublikowanym na 40-lecie istnienia BUŚ, konstatuje:

Czytelnikowi, który trafia do Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego przy ul. Bankowej 14, kojarzy się ona częściej z labiryntem niż biblioteką. Wciąż nie ma ona budynku spełniającego wszystkie wymogi i standardy stawiane przed takimi instytucjami, które powinny być postrzegane jako serce każdej uczelni¹⁶.

Zaraz potem autorka zwraca uwagę na coś bardzo istotnego – podkreśla to wszystko, co udało się Bibliotece wypracować, pomimo trudności, z jakimi mierzyła się od początku swego istnienia:

Są natomiast bogate zbiory, gromadzone pieczołowicie przez te wszystkie lata, są ludzie, doświadczone kadra bibliotekarzy, są pomieszczenia bibliotek sieci (bardziej lub mniej funkcjonalne) tworzącej strukturę organizacyjną¹⁷.

¹⁴ A.B. SAMBURA, B. KUŚ: *Udostępnianie zbiorów w Bibliotece Uniwersytetu Śląskiego*. W: *Biblioteka otwarta. Wczoraj i jutro Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego*. Red. M. KYCLER, D. PAWELEC. Katowice 2008, s. 119–120.

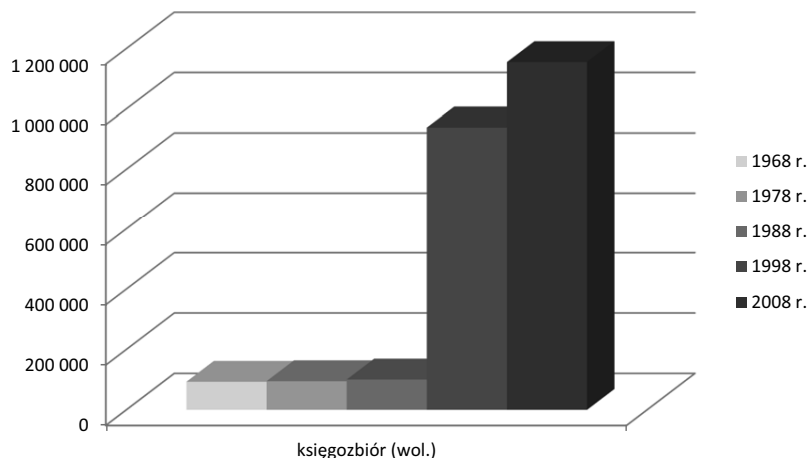
¹⁵ Jerzy Ratajewski pisał: „Ze względu na zastępczy charakter pomieszczeń zajmowanych przez Bibliotekę Główną w nowym pawilonie, sprawą ciągle otwartą jest budowa biblioteki uniwersyteckiej. Zgodnie z poleceniem rektora we wrześniu 1973 r. Biblioteka Główna złożyła władzom Uczelni projekt programu użytkowego nowej biblioteki. Przewiduje on budynek o kubaturze ok. 75 000 m³ na 2 mln woluminów, 800–850 miejsc dla czytelników oraz podstawowe pracownie i urządzenia niezbędne w każdej nowoczesnej bibliotece. Lokalizacja budynku nie jest jeszcze ustalona” J. RATAJEWSKI: *Organizacja i działalność sieci bibliotecznej...*, s. 167.

W ciągu przeszło 40 lat funkcjonowania biblioteki bez właściwej siedziby koncepcji budowy było więcej – obszerna korespondencja, plany rozbudowy biblioteki czy budowy jej nowego gmachu, dokumentacja techniczna oraz merytoryczna dotycząca starań podejmowanych w tej kwestii przez kolejnych dyrektorów BUŚ i Rektorów UŚ znajdują się w archiwum Biblioteki.

¹⁶ A. KASZPER: *Czekając na bibliotekę...*, s. 343.

¹⁷ Ibidem. Niemal identycznie sytuację oceniała kilka lat wcześniej Wanda Dziadkiewicz: „Mamy 30 tysięcy czytelników, dobry księgozbiór, w tym 30 procent literatury obcojęzycznej, wykwalifikowana kadra, brak nam odpowiedniego budynku, aby sprawnie funkcjonować [...]. To największy grzech, jaki do tej pory popełniono

I warto dodać, że przez wszystkie te lata Biblioteka rozwijała się bardzo dynamicznie. Najlepiej zaświadczać o tym przykładowe wskaźniki charakteryzujące jej działalność na przestrzeni (wybranych) lat (zob. wykresy 1, 2 i 3).

Wykres 1. Księgozbiór w latach 1968–2008

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Sprawozdań Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego*¹⁸.

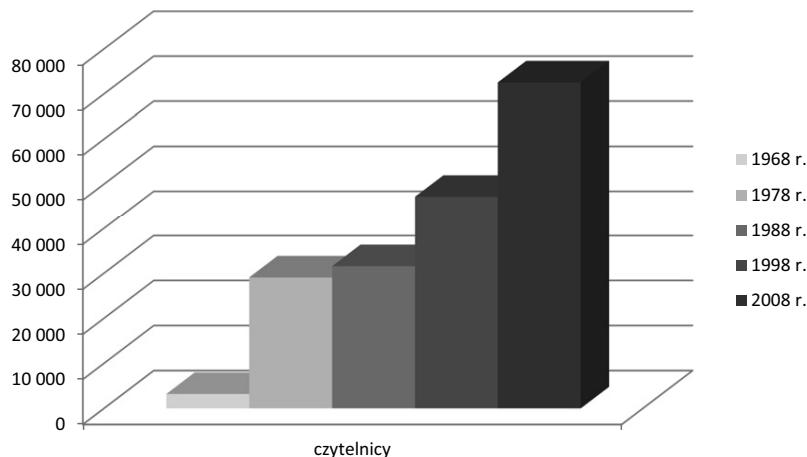
Na bieżąco i na miarę swoich możliwości BUŚ starała się także nadążać za nowymi technologiami i rozwiązaniami stosowanymi w nowoczesnym bibliotekarstwie. Przełomowe w tym względzie były przede wszystkim lata 90. ubiegłego stulecia. Na przestrzeni tej dekad dokonana się w zasadzie transformacja biblioteki tradycyjnej w nowoczesną księżnicę, działającą w oparciu o nowe technologie – otwartą i gotową na dalsze zmiany oraz oczekiwania, jakie postawił przed bibliotekami XXI wiek.

W latach 90. (od 1992 roku począwszy) rozpoczęła się komputeryzacja BUŚ, która (stopniowo) znacząco odmieniła sposób funkcjonowania wszystkich oddziałów i agend a w konsekwencji funkcjonowanie całej jednostki. Zostaną zasygnalizowane jedynie najistotniejsze zmiany, które rozpoczęły wspomnianą przemianę:

w uniwersytecie!” (W. Dziadkiewicz w rozmowie z Leszkiem Obuchowskim: *Biblioteka bezdomna*. „Gazeta Wyborcza” 30.11.2000, s. 8).

¹⁸ Dane prezentowane na wykresach 1–3 odnoszą się do całej sieci bibliotecznej; przyjęte zestawienia danych zastosowano w celu ujednolicenia źródeł.

- 1992 r. w Oddziale Opracowania Zbiorów Biblioteki Głównej pojawiły się pierwsze komputery (program MICRO CDS/ISIS);
- 1995 r. została stworzona pierwsza strona internetowa prezentująca bibliotekę (serwis korzystał z serwerów Centrum Techniki Obliczeniowej UŚ), a w 1998 r. udostępniono samodzielną stronę BUŚ: <http://www.bg.us.edu.pl> posadowioną na serwerze zlokalizowanym w bibliotece (BUŚ przyłączył się do globalnej sieci);
- 1996 r. Oddział Informacji Naukowej rozpoczął udostępnianie baz danych na CD-ROM w systemie InfoWare;
- 1996 r. rozpoczęto komputerową rejestrację czytelników i elektroniczne udostępnianie zbiorów (program APIN-UDOS);
- 1998 r. zakupiono zintegrowany system biblioteczno-informacyjny PROLIB (początek tworzenia wspólnej bazy bibliotek sieci UŚ opracowywanej metodą współkatalogowania).

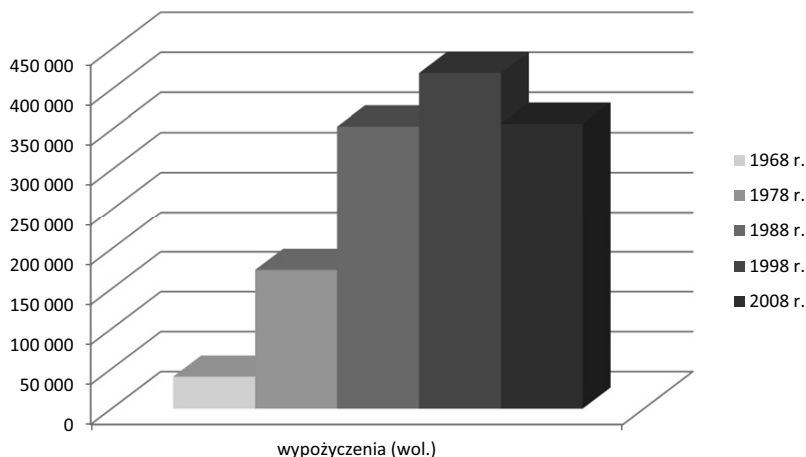
Wykres 2. Czytelnicy w latach 1968–2008

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Sprawozdań Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego*.

Inicjatorem i koordynatorem tych zmian była Biblioteka Główna – jej śladem, innowacje zaczęto wprowadzać również w pozostałych jednostkach sieci¹⁹. Na podkreślenie zasługuje również fakt, że zmiany te mogły być sprawnie i konsekwentnie wprowadzane dzięki zaangażowa-

¹⁹ Szczegółowo zmiany, jakie niosła ze sobą komputeryzacja w poszczególnych obszarach działalności BUŚ i ich znaczenie dla kształtowania nowoczesnej biblioteki akademickiej, przedstawiają autorzy artykułów pomiesz-

niu i otwartości zespołu pracowników, świadomych potrzeb i korzyści płynących z dokonywanej transformacji²⁰.

Wykres 3. Wypożyczenia w latach 1968–2008

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Sprawozdań Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego*.

Od samego początku Biblioteka działała zatem na miarę swoich możliwości – dobrze służąc Uniwersytetowi i całej społeczności akademickiej.

Warto na koniec tej części rozważań dodać, że niemal wszyscy autorzy opracowań podejmujących do tej pory temat historii BUŚ zawieszają głos w tym samym momencie – w chwili wy-

czonych w pierwszej części przywoływanego już studium *Biblioteka otwarta* zatytułowanej *Między tradycją a nowoczesnością – wybrane aspekty działalności*.

²⁰ Sprawozdania z działalności BUŚ w latach 90. oraz początku XXI wieku rzetelnie i obszernie dokumentują pracę osób zatrudnionych w BUŚ w tym zakresie. Mowa jest o licznych zespołach zadaniowych, powoływanych w związku z postępującym procesem wprowadzania do biblioteki nowych technologii, utworzeniu Pracowni Szkolenia Komputerowego oraz Pracowni Obsługi Informatycznej Bibliotek, udziale pracowników w szkoleniach i stażach (w tym międzynarodowych, np. warsztatach z zakresu obsługi sprzętu informatycznego, szkoleniach dotyczących programu APIN-UDOS, a następnie PROLIB, czy uczestnictwie w konferencjach, spotkaniach i projektach mających znaczący wpływ na kształt i sposób funkcjonowania jednostki, m.in. włączenie się w prace *The International Organization of Information Specialists*, organizację spotkania *IOIS Meeting*, w ramach którego odbyły się kluczowe szkolenia z zakresu sieci Internet, przystąpienie do programu TEMPUS realizowanego przez konsorcjum bibliotek etc.).

czekiwania, z nieskrywaną nadzieją, rozpoczęcia budowy a następnie przeprowadzki do nowego gmachu. Ograniczymy się do przywołania kilku głosów:

Wanda Dziadkiewicz:

W 2002 roku powstał kolejny projekt budowy Biblioteki. Czas pokaże, czy na półwiecze Uniwersytetu będzie mogła otworzyć swoje podwoje²¹.

Aleksandra Kaszper:

Należy zatem mieć nadzieję, że nowy budynek „unaoczní” użytkownikom bibliotekę, która stanie się istotnym, niezbędnym i strategicznym partnerem Uczelni²².

Dariusz Pawelec, Jadwiga Witek, Marzena Smyła:

Wraz z rozwojem techniki pojawia się coraz więcej możliwości w zakresie zdalnych usług bibliotecznych. Mogłoby zatem wydawać się, iż inwestowanie w budownictwo biblioteczne oraz rozwijanie technologii w tym zakresie nie będzie uzasadnione. Nic bardziej błędnego. Dobrze zaprojektowany obiekt, uwzględniający zasady dostępności i funkcjonalności, nie stanie się magazynem do archiwizowania dorobku cywilizacyjno-kulturowego, ale pozwoli wyeksponować i usprawnić realizację misji i zadań biblioteki na miarę XXI w. Biblioteka Uniwersytetu Śląskiego i Biblioteka Główna Akademii Ekonomicznej w Katowicach po kilku dekadach otrzymały w końcu szansę na wypełnienie powyższego postulat. Tragiczne warunki lokalowe, w jakich obecnie funkcjonują, nie pozwalają na pełne wykorzystanie potencjału, zasobów i możliwości. Budowa, a w perspektywie przeprowadzka, to ogromne wyzwanie logistyczne i organizacyjne. Gmach „Centrum Informacji Naukowej i Biblioteka Akademicka” pomieści dwie biblioteki, które współpracując, wyjdą naprzeciw użytkownikowi i nowym wyzwaniom²³.

U progu stulecia potrzeby i oczekiwania wobec powstającej, długo wyczekiwanej, nowoczesnej biblioteki akademickiej były bardzo duże. Odpowiedzią na nie stała się *Uchwała Senatu Uniwersytetu Śląskiego z dnia 25 maja 1999 r. w sprawie Biblioteki Akademickiej*. Czytamy w niej, że

²¹ W. DZIADKIEWICZ: *Dobrze służyła Uniwersytetowi...*, s. 14.

²² A. KASZPER: *Czekając na bibliotekę...*, s. 351.

²³ D. PAWELEC, J. WITEK, M. SMYŁA I IN.: *Projekt „Centrum Informacji Naukowej i Biblioteka Akademicka” wobec trendów i norm w budownictwie bibliotecznym*. „Biuletyn EBIB” 2009, nr 3 (103). http://www.ebib.pl/2009/103/a.php?pawelec_in [dostęp: 12.05.2016].

Senat, mając na uwadze zapewnienie prawidłowej organizacji procesu kształcenia i prowadzenia badań, zobowiązuje władze Uniwersytetu do opracowania programu poprawy warunków lokalowych dla Biblioteki Uniwersyteckiej i dalszego poszerzania dostępu do elektronicznych baz danych.

Okres przejściowy 2000–2008

Ośmioletni okres przejściowy w perspektywie pięćdziesięcioletniej zaledwie historii biblioteki może budzić pewne wątpliwości i kontrowersje. To przecież, gdyby posłużyć się językiem matematyki (a ten nie obcy jest BUŚ, wszak biblioteka główna przez wiele lat pełniła funkcje biblioteki wydziałowej matematyki, fizyki i chemii), prawie jedna piąta całej historii dziejów... Jednak, gdy przyjrzymy się skali dokonanych zmian, okaże się, że okres to wcale nie tak długi... W tym czasie dokonało się bowiem coś więcej niż tylko wyczekiwana, zarówno przez pracowników, jak i czytelników, budowa i oddanie do użytku nowego gmachu. Dokonała się całkowita transformacja tradycyjnej biblioteki w nowoczesną akademicką księżnicę XXI wieku. Patrząc z tej perspektywy, można nawet zaryzykować stwierdzenie, że metamorfozy te zostały zrealizowane w tempie niemalże ekspresowym. Co zatem wydarzyło się zanim 27 września 2012 roku drzwi CiNiB-y po raz pierwszy zostały otwarte dla użytkowników?

Pierwsza dekada XXI wieku to czas zintensyfikowanych starań o nową bibliotekę. Poszukiwano wtedy w lokalnym środowisku, wśród władz miasta i regionu, sojuszników, którzy zrozumieliby uniwersytecką potrzebę, a w dalszej kolejności – wsparli budowę gmachu BUŚ²⁴. Pierwsza szansa pojawiła się po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej²⁵. W 2004 roku Uniwersytet Śląski wniosł o dofinansowanie w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego 2004–2006 (ZPORR). Uczelnia ubiegała się o dofinansowanie 75% kosztów dla projektu o wartości 60 000 000. Bez akceptacji. W kolejnym rozdaniu unijnych środków, w ramach RPO WSL 2007–2013²⁶, UŚ uczestniczył już wspólnie z Akademią Ekonomiczną. W maju 2008 r. zgłoszono wspólny projekt pod nazwą „Budowa Centrum Informacji Naukowej i Biblioteki Akademickiej w Katowicach” i pozyskano wsparcie na poziomie 73,17% dla inwestycji o war-

²⁴ Historia starań o pozyskanie finansów na budowę nowego gmachu, a także współpraca UŚ i UE na rzecz budowy CiNiB-y, znalazły swoje opracowanie w artykule: D. PAWELEC, J. WITEK: *Finansowanie budowy Centrum Informacji Naukowej i Biblioteki Akademickiej w Katowicach*. „FIDES. Biuletyn Bibliotek Kościelnych” 2010, nr 1–2, s. 50–58.

²⁵ „Poprzez akcesję Polska włączyła się w realizację długofalowych celów, zapisanych w Strategii Lizbońskiej. Najważniejszy z nich dotyczy stworzenia w Europie konkurencyjnej i dynamicznej gospodarki, opartej na wiedzy”. Ibidem, s. 53.

²⁶ Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2001–2013.

tości 80 000 000 PLN. Brakujące środki zdecydowały się wyłożyć Miasto Katowice, Samorząd Województwa Śląskiego oraz Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Tempo i terminy podejmowanych działań wyznaczały zarówno wewnętrzne plany działania BUŚ, jak i zewnętrzne, sprzyjające okoliczności.

Nowa sytuacja niejako wymusiła konieczność ponownego pochylenia się nad projektem biblioteki już nie jednego uniwersytetu, ale wspólnej ksiąźnicy akademickiej. W zmodyfikowanym programie użytkowym zostały zawarte analizy: funkcjonalna, ilościowa, jakościowa zasobów i kadry BUŚ i BG UE. Z nich wynikały zmiany w projekcie architektonicznym i funkcjonalnym. Do najważniejszych należały uzgodnienia w obszarze realizacji funkcji bibliotecznych: zasady gromadzenia i opracowania zbiorów we wspólnej jednostce; opracowanie jednolitej drogi książki oraz zasady udostępniania zbiorów, w tym baz danych; wspólny katalog biblioteczny – OPAC. Z uzgodnień tych wynikały m.in. zmiany parametrów wewnętrznych gmachu CINiB-y. Na poziomie –1: magazyny zamiast przewidzianego wcześniej parkingu, ponadto różnice w części pracowniczej i na parterze. Na tym etapie, paradoksalnie, liczyła się umiejętność rezygnowania z własnych pomysłów i oczekiwań. Kierownik Projektu, prof. dr hab. Dariusz Pawelec tak podsumowuje okres poszukiwań funduszy na realizację budowy i prac nad łączeniem bibliotek:

Udało nam się, bo byliśmy elastyczni i potrafiliśmy dostosować się do zmieniającej się rzeczywistości. Współpraca dwóch uniwersytetów nie zawsze była łatwa, obie strony musiały zmienić swoje podejście i z wielu rzeczy zrezygnować. Gdybyśmy sztywno trzymali się wstępnych założeń, to żadna z uczelni by swojej biblioteki nie miała. A tak stworzyliśmy CINiB-ę, która z pewnością jest czymś więcej, niż tylko biblioteką akademicką²⁷.

Myśl o budynku, a później już kolejne etapy budowy, współistniały z koniecznością wykonywania codziennej pracy BUŚ, a także wymogiem ustawicznego rozwoju usług, zbliżając bibliotekę do nowego otwarcia. W złożonej rzeczywistości konieczne stało się podzielnie prac i zarazem odpowiedzialności w ramach całego zespołu bibliotecznego. Dyrektor BUŚ, prof. dr hab. Dariusz Pawelec, będąc jednocześnie kierownikiem Projektu CINiBA, powołał w tym celu grupy zadaniowe. W skład poszczególnych ekip wchodził przedstawiciel obu Uczelni. Wśród nich nie tylko bibliotekarze, lecz także pracownicy działów IT i administracji. Spotkania zespołu merytorycznego BUŚ odbywały się systematycznie, raz w tygodniu. Omawiano na nich bieżące zagadnienia i problemy związane z realizacją projektu. Zespół, któremu przewodniczył kierownik projektu, sprawował merytoryczny nadzór nad realizacją przedsięwzięcia. Współpraca członków tego kolegium merytorycznego, to nie jedyny przykład dbałości o poprawne wykonanie zadania. Systema-

²⁷ MP: *Pierwsza biblioteka hybrydowa*. „MaleMan” 2015, nr 2, s. 37.

tycznie monitorowano także przebieg i postęp prac na budowie, prowadząc konsultacje z udziałem architektów pracowni HS99 – autorów projektu.

Okres przejściowy 2000–2008, a także kolejne etapy: budowy i uruchomienia nowej biblioteki – w latach 2009–2012 oraz działalności w ramach CINIb-y – od 2012 roku, układają się w ciąg decyzji i wydarzeń. Poniższe zestawienie zawiera wybór tych najważniejszych, kluczowych dla przedstawienia wielowymiarowej rzeczywistości BUŚ w jej najnowszej historii.

Tabela 1. Z kart kalendarza 2000–2008

Rok	Wydarzenie
1	2
11 XII 2000 r.	Podpisano umowę darowizny pomiędzy Prezydentem Katowic, Piotrem Uszokiem, a Rektorem UŚ, na mocy której teren zajmowany wcześniej przez lodowisko Torkat ²⁸ , został przekazany pod budowę nowej biblioteki (Miasto Katowice przejęło teren od Katowickiego Holdingu Węglowego, a następnie przekazało go Uczelni);
2000 r.	Pierwsze koncepcje architektoniczne (np. niezrealizowane <i>Studium możliwości adaptacji i rozbudowy istniejącej struktury budowlanej lodowiska Torkat na Bibliotekę Główną Uniwersytetu Śląskiego</i>);
2000 r.	Zainstalowano elektroniczny system zabezpieczenia zbiorów specjalnych w starej siedzibie BUŚ;
2000 r.	Rozpoczęto opracowywanie nowego <i>Regulaminu organizacyjnego systemu biblioteczno-informacyjnego</i> ;
2000 r.	Utworzono dwie nowe komórki organizacyjne: Pracownię ds. Badań Naukometrycznych (<i>Zarządzenie Rektora nr 32/2000</i>) oraz Samodzielną Sekcję Administracyjno-Gospodarczą (<i>Zarządzenie Rektora nr 16/2000</i>);
2000 r.	Uruchomiono własną małą pracownię introligatorską;
2001 r.	Podjęto współpracę z Centrum Formatów i Kartotek Haseł Wzorcowych;
III–VIII 2001 r.	Opracowano program użytkowy BUŚ;
2002 r.	Rozpoczęto współpracę przy tworzeniu katalogu centralnego polskich bibliotek naukowych i akademickich – NUKAT; udostępniono elektroniczne zamawianie książek za pomocą OPAC WWW z dowolnego miejsca przez całą dobę;

²⁸ O historii miejsca, na którym powstał gmach CINIb-y pisze J. WITEK w artykule pt. *Serce miasta*, opublikowanym w księdze jubileuszowej *65 lat AZS Katowice*. Red. T. JANIŃ. Cz. 3: 2006–2011. Katowice 2011, s. 92–94.

1	2
24 III 2003 r.	Rozstrzygnięto konkurs Stowarzyszenia Architektów Polskich (SARP) na opracowanie koncepcji architektonicznej CINIb-y. Wybrano projekt biura architektonicznego HS99 z Koszalina;
V 2004 r.	Opracowano <i>Studium wykonalności</i> projektu oraz złożono wnioszek o dofinansowanie w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego 2004–2006. Bez akceptacji;
7 I 2005 r.	Podpisanie przez Uniwersytet Śląski, Akademię Ekonomiczną w Katowicach i Miasto Katowice <i>Porozumienia o współpracy na rzecz budowy wspólnego dla Uniwersytetu i Akademii Centrum Informacji Naukowej i Biblioteki Akademickiej</i> ;
25 I 2005 r.	Podjęto <i>Uchwałę nr 59 Senatu Uniwersytetu Śląskiego z dnia 25 stycznia 2005 roku w sprawie budowy Biblioteki Akademickiej</i> ;
4 III 2005 r.	Podpisano <i>Porozumienie UŚ i AE w sprawie przygotowania programu użytkowego biblioteki, uwzględniające nowe funkcje i potrzeby</i> ; zmodyfikowano program użytkowy BUŚ na potrzeby wspólnej ksiąźnicy ²⁹ ;
20 VII 2006 r.	Zawarto <i>Porozumienie o utworzeniu Śląskiej Biblioteki Cyfrowej</i> , podpisane przez prof. dr hab. Jana Malickiego, dyrektora Biblioteki Śląskiej oraz prof. dr hab. Janusza Janeczka, rektora Uniwersytetu Śląskiego ³⁰ ;
1 VI 2007 r.	Utworzono w Uniwersytecie Śląskim Zespół ds. przygotowania i realizacji Projektu CINIbA ³¹ ;

²⁹ 7 marca 2005 r. Dyrektor BUŚ, dr hab. Dariusz Pawelec powołał zespół do opracowania wspólnego (wraz z osobami oddelegowanymi z AE), nowego programu użytkowego. Skład zespołu BUŚ tworzyli: A. Sambura, A. Śpiechowicz, A. Kaszper, dr A. Drabek. Później, 27 marca 2007 r. zespół w składzie: M. Waga (wicedyrektor BUŚ), A. Kaszper, G. Razik oraz A. Koziara przygotował analizę pt. *Nowa biblioteka – problemy, które należy rozwiązać w związku z budową nowego gmachu BUŚ*. Materiał objął następujące zagadnienia: opracowanie, udostępnianie zbiorów w wolnym dostępie, udostępnianie baz danych i innych źródeł elektronicznych.

³⁰ P. BRATKOWSKI, R. LIS, M. SZULC: *Cyfrowa pamięć regionu. 10 lat Śląskiej Biblioteki Cyfrowej*. Katowice 2016, s. 8. <https://www.sbc.org.pl/dlibra/publication/269573/edition/255026/content?ref=desc> [dostęp: 26.06.2017].

³¹ Zespół składał się z dwu grup: tzw. Kluczowych Członków Zespołu oraz Merytorycznych Członków Zespołu. Pierwszą grupę tworzyli: prof. dr hab. Wiesław Banyś – prorektor ds. Nauki i Informatyzacji (Rektor UŚ w latach 2008–2016) oraz Kierownik Projektu – prof. UŚ dr hab. Dariusz Pawelec – dyrektor BUŚ, a później także dyrektor CINIb-y. W skład zespołu merytorycznego wchodził: Anna Śpiechowicz – kierownik Oddziału Gromadzenia, Uzupełniania i Opracowania Zbiorów (ds. opracowania zbiorów), Grażyna Razik – kierownik Oddziału Udostępniania Zbiorów i Informacji Naukowej (ds. udostępnianie zbiorów), Aleksandra Kaszper (ds. udostępnia-

1	2
27 III 2008 r.	Rozpoczęto przygotowania do Projektu RID ³² ;
21 IV 2008 r.	Podpisano umowę Konsorcjum pomiędzy Uniwersytetem Śląskim (liderem) a Akademią Ekonomiczną w Katowicach (partnerem);
2008 r.	Powołano Zespół ds. opracowania schematu rozmieszczenia księgozbioru w wolnym dostępie;
8 VII 2008 r.	Nadano Projektowi CINIbA rangę kluczowego przedsięwzięcia w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007–2013 (8 lipca 2008 roku zawarto <i>Umowę o dofinansowanie projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007–2013</i> między Zarządkiem Województwa Śląskiego a Konsorcjum UŚ i AE);
8 VIII 2008 r.	Umieszczono tablicę informacyjną w miejscu budowy Centrum Informacji Naukowej i Biblioteki Akademickiej;
1 IX 2008 r.	Powołanie przez Kierownika Projektu zespołów zadaniowych w BUŚ, odpowiedzialnych za realizację poszczególnych części przedsięwzięcia, powstanie Biura Projektu CINIbA, z siedzibą w BUŚ ³³ ;
15 IX 2008 r.	Utworzono w BUŚ Biuro Projektu CINIbA ³⁴ ;
24 XII 2008 r.	Podpisano umowę o dofinansowanie projektu: <i>Dostosowanie Zasobu Śląskiej Biblioteki Cyfrowej do Rozszerzonego Dostępu Internetowego – RID</i> .

nia baz danych i źródeł elektronicznych), Małgorzata Waga – wicedyrektor BUŚ (ds. systemów zarządzania źródłami informacji), Andrzej Koziara – kierownik Oddziału Informatycznej Obsługi Bibliotek BUŚ (ds. warunków technicznych dla systemu zabezpieczeń identyfikacji zbiorów oraz obsługi informatycznej), Krystyna Dyszka – kierownik Sekcji Administracyjno-Gospodarczej (ds. dokumentacji specjalistycznej i obsługi administracyjnej), Jadwiga Witek – rzecznik prasowy BUŚ (ds. promocji projektu i media relations). Biuro Projektu, którego siedziba mieściła się BUŚ, prowadziła Joanna Czakon. Ponadto w pracach zespołu uczestniczyli pracownicy administracji ogólnouczelnianej.

³² Dostosowanie zasobu Śląskiej Biblioteki Cyfrowej do rozszerzonego dostępu internetowego – RID.

³³ Koordynatorami zespołów zadaniowych byli ww. kierownicy działów oraz rzecznik prasowy; równolegle, na prośbę Kierownika Projektu, podobne zespoły powołała Biblioteka Główna UE. Zadaniem grup było przygotowanie bibliotek do działania w nowej rzeczywistości, w nowym gmachu.

³⁴ Zadaniem Biura Projektu CINIbA było dbanie o prawidłową realizacją projektu dofinansowanego ze środków unijnych min.: składanie wniosków o dofinansowanie, o płatność, zgodnie z terminami wynikającymi z zawartej umowy o dofinansowanie; prowadzenie korespondencji z Instytucją Zarządzającą; koordynowanie dostaw i usług związanych z realizacją projektu; uczestnictwo w Radach Budowy i współpraca z Inżynierem Kontrak-

2009–2012 – budowa nowej siedziby BUŚ

Budowa i wyposażanie budynku odbywały się w następujących przedziałach czasowych: IV kwartał 2009–II kwartał 2011 – tzw. budowa obiektów podstawowych; II kwartał 2010–II kwartał 2011 – instalacje technologiczne i roboty wewnętrzne; IV kwartał 2010–I kwartał 2012 – zakup elementów systemu samoobsługi wypożyczeni (m.in. tzw. selfchecki³⁵); IV kwartał 2011 – zakup zabezpieczenia antykradzieżowego księgozbioru. Obok realizacji zadania inwestycyjnego, równolegle odbywały się przygotowania do udostępniania zbiorów bibliotek UŚ i UE we wspólnej przestrzeni, a także prace nad całokształtem biblioteki w obszarze jej działalności i usług. Opracowano i zrealizowano m.in. dwa dodatkowe projekty ze środków unijnych, wspomagające obszary: biblioteczny oraz informatyczno-informatologiczny³⁶. W tym czasie ksiąźnica UŚ pracowała w pełnym wymiarze czasu. Przez cały okres realizacji projektu były prowadzone również działania promocyjne. Ten temat został omówiony w odrębnym artykule niniejszej monografii.

Biblioteka Uniwersytetu Śląskiego przy pełnej bieżącej obsłudze użytkowników realizowała zadania związane z przygotowaniem się do przeprowadzki do nowego budynku. Prowadzono selekcję zbiorów, organizowano spotkania z zespołami bibliotekarzy Akademii Ekonomicznej dotyczące udostępniania zasobów i otwartego dostępu do księgozbioru oraz magazynowania zbiorów. W IV kwartale 2009 roku zostały rozpoczęte prace budowlane w zakresie przygotowania terenu oraz przyłącza mediów, a także budowy obiektów podstawowych. Dodatkowo zostały opracowane materiały promocyjne dotyczące projektu. W roku 2010 zakończone zostały prace w zakresie przygotowania terenu oraz przyłącza mediów, kontynuowano prace w zakresie budowy obiektów

tu, Generalnym Wykonawcą oraz architektami; przekazywanie do Instytucji Zarządzającej wszelkich dokumentów, informacji i wyjaśnień związanych z realizacją projektu, aż do jego całkowitego zakończenia; systematyczne monitorowanie przebiegu realizacji projektu, aż do jego całkowitego zakończenia; systematyczne monitorowanie wielkości wskaźników produktu i rezultatu osiągniętych dzięki realizacji projektu, aż do jego całkowitego zakończenia; archiwizowanie wszystkich dokumentów związanych z realizacją projektu, aż do jego całkowitego zakończenia; bieżące monitorowanie realizacji zadań związanych z prawidłowym wypełnianiem zawartej umowy konsorcjum oraz porozumień dotyczących CINIb-y; koordynacja prac związanych z przygotowaniem posiedzeń Rady Konsorcjum (projekty agend, organizacja posiedzeń); sporządzanie protokołów i uchwał z posiedzeń Rady Konsorcjum, oraz prowadzenie rejestru uchwał obsługa bieżącej korespondencji Rady Konsorcjum; wykonywanie działań wspomagających Radę Konsorcjum – przygotowywanie sprawozdań z działalności Konsorcjum.

³⁵ Selfcheck – polska nazwa – „Samowypożyczalnia” – urządzenie do samoobsługowego wypożyczania książek.

³⁶ W ramach projektów MOK i RID dostosowano system zarządzania zbiorami do udostępniania wg modelu otwartego. Prace dotyczyły m.in.: scalenia danych zawartych w dwóch systemach biblioteczno-informacyjnych, łączenia baz czytelników, opracowania regulaminu udostępniania zbiorów w CINIb-ie, a także schematu jednolitego rozmieszczenia zbiorów BUŚ i BG UE w CINIb-ie.

podstawowych, zagospodarowania terenu i małej architektury, a także instalacji technologicznych oraz robót wewnętrznych.

W 2011 roku zakończyła się budowa gmachu Centrum Informacji Naukowej i Biblioteki Akademickiej i budynek został odebrany przez Uniwersytet Śląski. Od sierpnia 2011 roku trwały prace związane z dostawami wyposażenia dla budynku. Był to czas rozstrzygania kolejnych przetargów – na meble, sprzęt informatyczny, artykuły AGD itp. Równocześnie oklejano książki etykietami z kodem paskowym³⁷, a także przygotowywano się do przenoszenia księgozbiorów Biblioteki UŚ i Biblioteki Głównej UE do nowego gmachu. Był to skomplikowany i pracochłonny proces – tuż po otwarciu w CINIb-ie znalazło się ok. 800 000 woluminów książek z dwóch różnych bibliotek. Dlatego też zdecydowano się na sprawdzenie procedur przeprowadzkowych, wykorzystując w tym celu część księgozbioru³⁸. 29 czerwca 2012 roku nastąpiło rzeczowe, a dnia 20 lipca 2012 roku finansowe zakończenie projektu.

Budowie nowego gmachu towarzyszyła przebudowa tkanki bibliotecznej w strukturze UŚ, jej reorganizacja, a wszystko obok codziennej realizacji usług dla czytelników.

Tabela 2. Z kart kalendarza 2009–2011

Rok	Wydarzenie
1	2
12 II 2009 r.	Rozstrzygnięto przetarg na Inżyniera Kontraktu budowy CINIb-y ³⁹ ;

³⁷ Zadania zrealizowane przed przeniesieniem zbiorów do nowego budynku, w trakcie normalnej pracy bibliotek: zaopatrzenie książek i czasopism w odpowiednie elementy identyfikujące i zabezpieczające (naklejki z sygnaturą, etykiety RFID) – ok. 320 000 egz.; scalenie systemów PROLIB UŚ i UE w zintegrowany system obsługujący czytelników i zbiory obu uczelni w ramach jednej wypożyczalni CINIb-y.

³⁸ Najważniejsze elementy tych procedur dotyczyły ewidencji i ochrony zbiorów. Zanim książki zostały przetransportowane do miejsca przeznaczenia w nowym gmachu, bibliotekarze i magazynierzy rejestrowali każdy egzemplarz w tzw. module przeprowadzkowym systemu bibliotecznego-informacyjnego PROLIB. Pozwala on generować raporty materiałów przygotowanych do transportu, a po rozładunku w nowym gmachu – tworzyć tzw. inwentarz wpływów. W tym celu informacje z kodu, w który zaopatrzone jest każdy dokument, są wczytywane do systemu zanim trafi do transportu oraz ponownie po rozładunku, przed dostarczeniem go na właściwą półkę w CINIb-ie. Ten dodatkowy moduł został zaprojektowany wg wskazówek pracowników BUŚ w ramach projektu MOK.

³⁹ Wybrano firmę Inwestycje, Budownictwo, Handel Inwest-Complex Sp. z o.o. z siedzibą w Gliwicach, ponieważ złożyła najkorzystniejszą ofertę według kryteriów zawartych w *Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia*. Zob.: *Sprawozdanie Biblioteki UŚ (BUŚ) za rok 2009* (mps); *Sprawozdanie realizacji projektu CINIbA w 2009 roku* (mps).

1	2
22 V 2009 r.	Utworzono Oddział Specjalistyczny Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego – Zbiory Biologii ⁴⁰ ;
28 V 2009 r.	Rozstrzygnięto przetarg na Generalnego Wykonawcę budowy nowego gmachu biblioteki ⁴¹ ;
1 VIII 2009 r.	Przekształcono Biblioteki: Wydziału Matematyki, Fizyki i Chemii w Oddział Specjalistyczny BUŚ – Zbiory Fizyki, Wydziału Biologii i Ochrony Środowiska w Oddział Specjalistyczny BUŚ – Zbiory Biologii ⁴² ;
7 VIII 2009 r.	Podpisano umowę na wykonanie budynku Centrum Informacji Naukowej i Biblioteki Akademickiej, pomiędzy Uniwersytetem Śląskim w Katowicach, Akademią Ekonomiczną w Katowicach, a Generalnym Wykonawcą – Konsorcjum Mostostal Warszawa S.A. ⁴³ ;
23 IX 2009 r.	Przyznano dofinansowania dla Projektu MOK ⁴⁴ ;

⁴⁰ Zgodnie z Zarządzeniem nr 40/2009 z dnia 22 maja 2009 r. Rektora Uniwersytetu Śląskiego w sprawie zmian w strukturze organizacyjnej systemu biblioteczno-informacyjnego Uniwersytetu Śląskiego, z dniem 1 sierpnia 2009 roku Biblioteka Wydziału Biologii i Ochrony Środowiska została przekształcona w Oddział Specjalistyczny Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego – Zbiory Biologii. Przekształcenie związane było z wyłączeniem z podporządkowania Dziekana Wydziału Biologii i Ochrony Środowiska Biblioteki Wydziału Biologii i Ochrony Środowiska i utworzeniu na jej bazie Oddziału Specjalistycznego Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego – Zbiory Biologii, podporządkowanego bezpośrednio Dyrektorowi Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego.

⁴¹ W postępowaniu prowadzonym w trybie przetargu nieograniczonego na budowę budynku Centrum Informacji Naukowej i Biblioteki Akademickiej Uniwersytetu Śląskiego i Akademii Ekonomicznej, wybrano ofertę Konsorcjum Mostostal Warszawa S.A. Cena ofertowa wynosiła 52.990.439,75 PLN. Zob. J. WITEK: *Rozstrzygnięty przetarg na Generalnego Wykonawcę*. <http://projekt.ciniba.edu.pl/index.php?limitstart=66> [dostęp: 25.06.2017]; Mostostal Warszawa zbuduje bibliotekę. „Gazeta Wyborcza” 1.06.2009. http://katowice.wyborcza.pl/katowice/1,35019,6696884,Mostostal_Warszawa_zbuduje_biblioteke.html [dostęp: 7.06.2017].

⁴² Zarządzenie nr 40 z dnia 22 maja 2009 r. Rektora Uniwersytetu Śląskiego w sprawie zmian w strukturze organizacji systemu biblioteczno-informacyjnego Uniwersytetu Śląskiego. Przekształcenia te polegały m.in. na wyłączeniu bibliotek z podporządkowania odpowiednio – dyrektorowi Instytutu i Dziekanowi i podporządkowaniu bezpośrednio dyrektorowi BUŚ.

⁴³ Zob. J. WITEK: *Uroczyste podpisanie umowy z Generalnym Wykonawcą budowy CINIbA. Portal informacyjny „Projektu CINIbA”*. http://projekt.ciniba.edu.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=52:uroczyste-podpisanie-umowy-z-generalnym-wykonawc-budowy-ciniba&catid=28:aktualnosc-k&Itemid=4 [dostęp: 13.06.2017].

⁴⁴ 23 września 2009 r. Komisja Oceny Projektów zakończyła ocenę merytoryczno-techniczną 40 wniosków w ramach naboru nr 08.01.00-067/09 dla Działania 8.1 Infrastruktura szkolnictwa wyższego. W wyniku oceny wnioszek *Dostosowanie systemu zarządzania zbiorami do nowoczesnego modelu otwartych kolekcji dziedzinowych*

1	2
IV kw. 2009– II kw. 2010 r.	Rozpoczęto przygotowanie terenu po dawnym lodowisku „Torkat” pod budowę nowego gmachu biblioteki; przyłącza mediów;
XI 2009 r.	„Wkopianie pierwszej łopaty”, czyli faktyczne rozpoczęcie budowy ⁴⁵ ;
1 X 2009 r.	Zawarto umowę pomiędzy Uniwersytetem Śląskim, a pracownią HS99 Sp. z o.o., mającą sprawować nadzór autorski;
23 X 2009 r.	Spotkanie zespołów kierowniczych obu Bibliotek. Celem było wspólne przeanalizowanie planów architektonicznych budynku CINIb-y i zaproponowanie aktualizacji ⁴⁶ ;
5 XI 2009 r.	Powołano Zespół ds. przeprowadzenia konkursu na logo Centrum ⁴⁷ ;
16 XI 2009 r.	Konferencja prasowa, podczas której przedstawiono zakres wspólnych działań Uniwersytetu Śląskiego i Akademii Ekonomicznej, prowadzonych w celu stworzenia nowoczesnego Centrum Informacji Naukowej i Biblioteki Akademickiej ⁴⁸ ;
31 XII 2009 r.	Zakończono realizację projektu Dostosowanie zasobu Śląskiej Biblioteki Cyfrowej do rozszerzonego dostępu internetowego – RID ⁴⁹ ;

– MOK w Bibliotece Uniwersytetu Śląskiego i Bibliotece Głównej Akademii Ekonomicznej, przygotowany i złożony przez Bibliotekę Uniwersytetu Śląskiego otrzymał dofinansowanie. Koszt całkowity 5 710 690,00 PLN, kwota dofinansowania 4 854 086,00 PLN.

⁴⁵ Budowę gmachu poprzedziło przygotowanie terenu. Biblioteka miała stanąć w miejscu ruin dawnego lodowiska „Torkat”. Stąd, nim wkopano pierwszą łopatę, wszelkie działania skoncentrowano wokół porządkowania terenu, usuwania zgłiszczy byłego obiektu sportowego. Proces ten trwał od września do początku listopada 2009 r.

⁴⁶ Plany architektoniczne i oparta na programie użytkowym pierwotna koncepcja organizacji przestrzenno-funkcjonalnej biblioteki, w czasie dekady poszukiwań środków finansowych, zdezaktualizowały się na tyle, że stała się konieczna modyfikacja. Celem spotkania było wspólne przeanalizowanie planów budynku CINIb-y. Zob. J. CZAKON: *Protokół spotkania pracowników Biblioteki Głównej Akademii Ekonomicznej i Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego* (mps).

⁴⁷ Ostatecznie konkurs nie został rozstrzygnięty z uwagi na niski poziom zgłoszonych prac.

⁴⁸ Kierownik projektu CINIbA prof. UŚ dr hab. Dariusz Pawelec, dyrektor Biblioteki UŚ omówił najważniejsze kwestie związane z realizacją inwestycji. Konferencja była okazją do przybliżenia charakteru przyszłej biblioteki oraz łączących się z nią korzyści dla mieszkańców regionu. Zob. *Sprawozdanie Biblioteki UŚ (BUŚ) za rok 2009* (mps).

⁴⁹ Projekt realizowano w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007–2013, Priorytet II – Społeczeństwo informacyjne, Działanie 2.2 – Rozwój elektronicznych usług publicznych Biblioteka Uniwersytetu Śląskiego zrealizowała projekt na zapewnienie szerokiego dostępu internetowego do uniwersyteckich zasobów Śląskiej Biblioteki Cyfrowej. Całkowity koszt projektu zamknął się w kwocie 1 641 598,19 PLN.

1	2
31 III 2010 r.	Zakończono modernizację i przystosowanie sprzętu do potrzeb zintegrowanego systemu zarządzania zasobami i udostępniania zbiorów w wolnym dostępie (zadanie w ramach projektu MOK);
IV 2010 r.	Rozpoczęto instalacje technologiczne i roboty wewnątrz nowego gmachu;
26 IV 2010 r.	Aplikowano o środki finansowe na projekt ARTON– Polska Literatura Humanistyczna ⁵⁰ ;
V 2010 r.	Uruchomiono Bibliotekę Cyfrową Uniwersytetu Śląskiego ⁵¹ ;
28 V 2010 r.	Uroczystość podpisania Aktu Erekcyjnego i wmurowania kamienia węgielnego ⁵² ;
1 VII 2010 r.	Zorganizowano spotkanie pracowników BUŚ i BG AE ⁵³ ;

Celem tego przedsięwzięcia było umożliwienie szerokiego, publicznego i bezpłatnego dostępu do literatury naukowej, fachowej i pięknej. Dodatkowe finansowanie pozwoliło na zakup odpowiedniego wyposażenie sprzętowego i oprogramowania.

⁵⁰ Starano się o finansowanie w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007–2013 (Oś Priorytetowa 2 – Infrastruktura sfery B+R, Działanie 2.3 Inwestycje związane z rozwojem infrastruktury informatycznej nauki). Wniosek oceniono bardzo wysoko, jednak środków nie przyznano z uwagi na to, że projekt nie wspiera bezpośrednio gospodarki.

⁵¹ W ramach projektu Biblioteka Uniwersytetu Śląskiego uruchomiła uczelnianą bibliotekę wirtualną. Stan zasobu 2 455 publikacji. Biblioteka Cyfrowa Uniwersytetu Śląskiego udostępnia w wersji zdigitalizowanej najpopularniejsze publikacje naukowe oraz podręczniki i skrypty, z których najczęściej korzystają naukowcy i studenci Uniwersytetu Śląskiego. Publikacje zostały udostępnione na podstawie art. 28 p. 3 *Ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych* (Dz.U. 2006, nr 90, poz. 631). Z publikacji korzystać można wyłącznie z komputerów sieci bibliotek Uniwersytetu Śląskiego.

⁵² M. WARCHAŁA: *Położyli kamień pod bibliotekę Uniwersytetu Śląskiego*. „Gazeta Wyborcza” 28.05.2010. http://katowice.wyborcza.pl/katowice/1,35019,7950671,Polozyli_kamien_pod_biblioteke_Uniwersytetu_Slaskiego.html [dostęp: 24.06.2017]. W uroczystości wzięli udział: JM Rektor Uniwersytetu Śląskiego prof. zw. dr hab. Wiesław Banyś, JM Rektor Akademii Ekonomicznej im. Karola Adamieckiego prof. AE dr hab. Jan Pyka, prorektor ds. studenckich, promocji i współpracy z zagranicą prof. dr hab. Barbara Kożusznik, prorektor ds. finansów i rozwoju prof. zw. dr hab. Stanisław Kucharski, dyrektor Biblioteki Głównej AE Barbara Zajączkowska, kierownik projektu CINIbA, dyrektor Biblioteki UŚ prof. UŚ dr hab. Dariusz Pawelec oraz przedstawiciele środowisk akademickich, władz wojewódzkich oraz miast – siedzib UŚ i AE. Uczestniczyli również posłowie i senatorowie RP oraz europarlamentarzyści związani z regionem oraz przedstawiciele generalnego wykonawcy inwestycji – konsorcjum Mostostal Warszawa SA & Acciona Infraestructuras SA, a także autorzy projektu gmachu CINIb-y z biura architektonicznego HS99.

⁵³ Zebranie miało charakter informacyjno-dyskusyjny. Jego celem było przybliżenie zasad i organizacji przyszłej współpracy obu bibliotek w gmachu CINIb-y. W zebraniu wzięli udział: st. kust. dypl. mgr Barbara Zającz-

1	2
9 VII 2010 r.	Rozpoczęto udostępnianie niepublikowanych rozpraw doktorskich zgromadzonych w Bibliotece Uniwersytetu Śląskiego i bibliotekach specjalistycznych ⁵⁴ ;
14 X 2010 r.	Ogłoszono przetarg na zakup i uruchomienie elementów systemu zabezpieczeń zbiorów i obsługi samowypożyczania w Bibliotece Uniwersytetu Śląskiego i Bibliotece Głównej Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach; 14.10.2010 roku została podpisana Umowa z Konsorcjum MAX Elektronik SA oraz Arfido Sp. z o.o.;
IV kw. 2010 r.	Zakup specjalistycznych regałów na książki;
24 I 2011 r.	Powołano Zespół ds. procedur przetargowych przy wyposażeniu gmachu Centrum ⁵⁵ ;
29 III 2011 r.	Określono zasady funkcjonowania CINBA ⁵⁶ ;
1 IV 2011 r.	Utworzono Centrum Informacji Naukowej i Biblioteki Akademickiej⁵⁷;

kowska – dyrektor Biblioteki Głównej AE, st. kust. dypl. mgr Małgorzata Waga – zastępca dyrektora Biblioteki UŚ oraz prof. UŚ dr hab. Dariusz Pawelec – dyrektor Biblioteki UŚ i kierownik projektu CINiBA. Uczestnicy zapoznali się z planami zagospodarowania poszczególnych kondygnacji gmachu oraz z wizualizacjami nowej biblioteki, które obrazowały rozwiązania decydujące o nowoczesności, funkcjonalności oraz estetyce budynku. Nie zabrakło także okazji do zadawania pytań. Zob. J. WITEK: *Spotkanie pracowników BUŚ i BG AE. Portal informacyjny projektu CINiBA*. <http://projekt.ciniba.edu.pl/index.php?limitstart=55> [dostęp: 13.06.2017].

⁵⁴ Zarządzenie nr 61/2010 z dnia 9 lipca 2010 r. Rektora Uniwersytetu Śląskiego w sprawie udostępniania niepublikowanych rozpraw doktorskich zgromadzonych w Bibliotece Uniwersytetu Śląskiego i bibliotekach specjalistycznych. Rozpowszechnianie rozprawy doktorskiej odbywało się poprzez publiczne udostępnianie w Bibliotece Uniwersytetu Śląskiego i bibliotekach wydziałowych, a także – w wersji elektronicznej – w sieci Internet w domenie us.edu.pl oraz w innych serwisach internetowych, tworzonych z udziałem Uniwersytetu Śląskiego, m.in. w Śląskiej Bibliotece Cyfrowej.

⁵⁵ W skład zespołu weszli pracownicy BUŚ i BG UE. Prace zespołu dotyczyły następujących przetargów: akcesoria sanitarne, wyposażenie informatyczne, system informatyczny i sprzęt do zabezpieczania i samowypożyczania zbiorów, wyposażenie meblowe, wyposażenie dodatkowe, w tym na komorę do dezynfekcji zbiorów, urządzenia intrologatorskie, systemy antynapadowe, czytniki specjalistyczne, system oznaczania rozmieszczenia zbiorów.

⁵⁶ Zarządzenie nr 16/2011 z dnia 29 marca 2011 r. Rektora Uniwersytetu Śląskiego w sprawie zasad funkcjonowania Centrum Informacji Naukowej i Biblioteki Akademickiej. Centrum jest jednostką organizacyjną zarządzaną wspólnie przez Uniwersytet Śląski i Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach. Organami Centrum są Rada i Dyrektor Centrum. Dyrektorem Centrum jest Dyrektor Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego.

⁵⁷ CINiBA została utworzona na mocy uchwały Senatu Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach z dnia 18 stycznia 2011 r. (uchwała nr 77) oraz Uchwały Senatu Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach z dnia 27 stycznia 2011 r. (uchwała nr 20/2010/2011).

1	2
19 V 2011 r.	Zorganizowano spotkanie przedstawicieli BUŚ i BG UE w sprawie zakupów wyposażenia i elementów systemu zabezpieczenia antykradzieżowego księgozbioru i obsługi wypożyczeń;
13 VI 2011 r.	Powołano Komisję odbiorowej budynku ⁵⁸ ;
II kw. 2011 r.	Zakończono montaż specjalistycznych regałów na książki;
7 VII 2011 r.	Końcowy odbiór gmachu nowej, wspólnej biblioteki Uniwersytetów Śląskiego i Ekonomicznego w Katowicach. Protokół podpisali przedstawiciele obu Uczelni oraz Generalnego Wykonawcy ⁵⁹ ;
7 VII 2011 r.	Podjęto decyzję o wykonaniu systemu komunikacji wizualnej w budynku CINIb-y ⁶⁰ ;
31 VII 2011 r.	Zakończono proces dostosowywania systemu PROLIB do potrzeb zintegrowanego systemu zarządzania zbiorami (zadanie w ramach projektu MOK);
5 IX 2011 r.	Rozpoczęto udostępnianie studenckich prac naukowcy, w wersji elektronicznej, w sieci Internet w domenie us.edu.pl i innych serwisach internetowych, tworzonych z udziałem Uniwersytetu Śląskiego wraz z opinią opiekuna, pod którego kierunkiem praca powstała ⁶¹ ;
26 IX 2011 r.	Otwarto Mediatekę Języka Niemieckiego w Katowicach ⁶² ;

⁵⁸ W skład Komisji weszli przedstawiciele obu uczelni. Komisja, pod przewodnictwem kierownika projektu, pracowała w następujących zakresach: ogólnobudowlanym, w tym wykończenia wewnątrz, zagospodarowania terenu wraz z małą architekturą, specjalistycznych regałów na książki, dotyczących instalacji sanitarnych, dotyczących instalacji elektrycznych.

⁵⁹ Skład komisji odbiorowej: Przewodniczący – prof. UŚ dr hab. Dariusz Pawelec, dyrektor CINIb-y, Zastępca Przewodniczącego – st. kust. dypl. mgr Barbara Zajączkowska, dyrektor Biblioteki Głównej UE, Członkowie: mgr Robert Wardyń i mgr Sylwia Kuraj (Dział Modernizacji Infrastruktury UŚ); przedstawiciele Inżyniera Kontraktu „Inwest Komplex” Sp. z o.o. – mgr inż. Piotr Breguła oraz mgr inż. Marek Waszczewski. Generalnego Wykonawcę – Mostostal Warszawa S.A. reprezentowali mgr inż. Julian Kiełbasa, dyrektor budowy oraz mgr inż. Mieczysław Pietrzak, kierownik budowy. Podpisanie Protokołu formalnie zakończyło etap budowlany realizacji Projektu CINIbA. Sama budowa rozpoczęła się jesienią 2009 r. Prace trwały do końca maja 2011 r.

⁶⁰ Uchwała nr 2/2011 Senatu Uniwersytetu Śląskiego z dnia 07.07.11 w sprawie zaakceptowania wykonania systemu komunikacji wizualnej w budynku CINIbA.

⁶¹ Zarządzenie nr 68/2011 z dnia 5 września 2011 r. Rektora Uniwersytetu Śląskiego w sprawie udostępniania niepublikowanych studenckich prac naukowych powstających w Uniwersytecie Śląskim.

⁶² W marcu 2011 r. podpisano Porozumienie między Uniwersytetem Śląskim, a Instytutem Goethego i Stowarzyszeniem Nauczycieli Języka Niemieckiego w sprawie założenia Mediateki Języka Niemieckiego przy Bibliotece Niemieckiej BUŚ.

1	2
30 IX 2011 r.	Zlikwidowano Ośrodek Alliance Francaise ⁶³ ;
15 X 2011 r.	Uruchomiono moduł wypożyczalni elektronicznej RFID ⁶⁴ ;
28 X 2011 r.	W 17. edycji konkursu na Architekturę Roku Województwa Śląskiego 2011 organizowanego przez katowicki oddział Stowarzyszenia Architektów Polskich wygrał gmach Centrum Informacji Naukowej i Biblioteki Akademickiej. Jury konkursu jednogłośnie przyznało wspólnej bibliotece Uniwersytetu Śląskiego i Uniwersytetu Ekonomicznego nagrodę główną w kategorii „Obiekt Roku” oraz „Grand Prix” ⁶⁵ .

W nowym gmachu (2012–2017)

Od 2012 roku na działalność Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego miała wpływ zmiana lokalizacji. W nowym układzie strukturalnym na działalność Biblioteki oddziałują nie tylko tradycyjnie przypisane jej funkcje, tj. gromadzenie, opracowanie i udostępnianie zbiorów, ale rola *biblioteki otwartej*. Książnica rozwija się dynamicznie w zakresie różnorodności usług. Szczególną uwagę przykładą się do ich jakości. CINIbA wyraźnie zaznacza swoją rolę miejsca otwartego dla społeczeństwa regionu. Kontynuuje się prace w ramach reorganizacji systemu biblioteczno-informacyjnego uczelni. Nastąpiła m.in. likwidacja Biblioteki Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych i przejęcie jej zbiorów przez BUŚ, ale także uruchomienie Amerykańskiego Centrum Kultury i Informacji „American Corner”.

Biblioteka uczestniczy w działaniach ogólnokrajowych. Spośród 98 bibliotek współtworzących katalog centralny NUKAT Uniwersytet Śląski plasuje się w pierwszej dziesiątce pod względem liczby wprowadzonych rekordów bibliograficznych. Z uwagi na ocenę jednostek naukowych przypadającą w roku 2017 prowadzi prace nad przygotowaniem i realizacją procedur umożliwiających przekazanie danych o publikacjach z bazy „Bibliografia Dorobku Pracowników Uniwer-

⁶³ Dyrektor BUŚ powołał Zespół ds. likwidacji Biblioteki; skontrum, selekcję zbiorów oraz przejęcie pozostałego księgozbioru zaplanowano na okres III kw. 2011 r. do stycznia 2012 r.

⁶⁴ Zapisy do biblioteki odbywały się poprzez uruchomioną w październiku 2011 r. zdalną rejestrację w OPAC. Zaprzestano wydawania kart bibliotecznych studentom i pracownikom UŚ, przechodząc na obsługę kont czytelników poprzez elektroniczne legitymacje studenckie i karty pracownicze Printoscope. Czytelnicy składali zamówienia na dokumenty drogą elektroniczną – poprzez OPAC. Od lipca 2011 r. wdrażano procedury łączenia bazy czytelników BUŚ i BG UE.

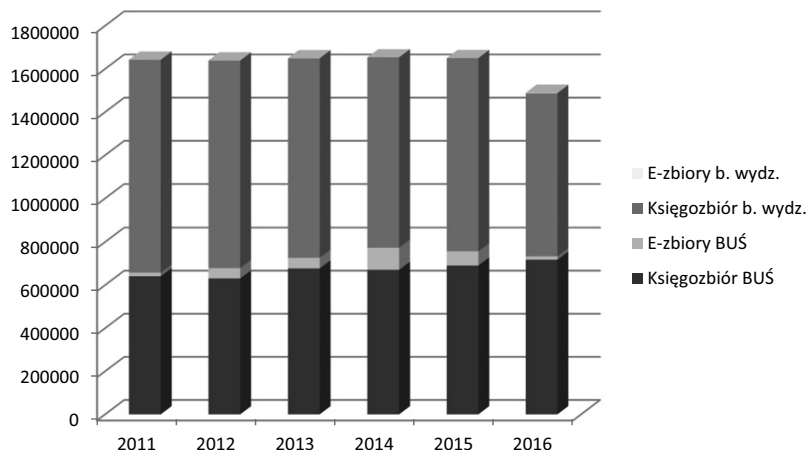
⁶⁵ J. WITEK: *Nagrody „Obiekt Roku 2011” i „Grand Prix”*. Portal informacyjny projektu CINIbA. <http://projekt.ciniba.edu.pl/index.php?limitstart=33> [dostęp: 13.06.2017].

sytetu Śląskiego” do bazy „Polska Bibliografia Naukowa” (PBN), która jest częścią Zintegrowanego Systemu Informacji o Nauce i Szkolnictwie Wyższym „POL-on”.

Dynamikę zmian w odniesieniu do działalności BUŚ w nowej siedzibie, w zakresie jej podstawowych usług, przedstawiają także poniższe zestawienie, wykresy oraz kalendarium.

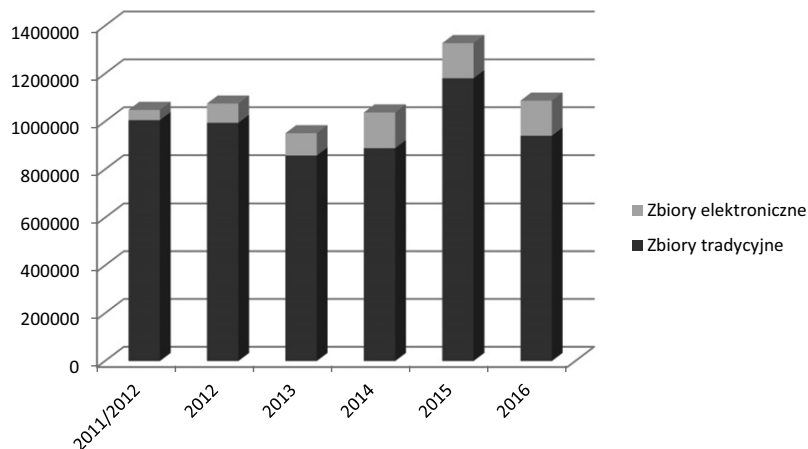
Tabela 3. Zbiory sieci biblioteczno-informacyjnej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
BUŚ	621 483	633 338	640 615	650 783	714 509	704 452
Biblioteki Wydziałowe UŚ	656 266	667 560	683 552	690 575	643 776	655 144
Razem UŚ	1 277 749	1 300 898	1 324 167	1 341 358	1 358 285	1 359 596
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
BUŚ	702 378	701 708	751 493	741 710	755 814	747 759
Biblioteki Wydziałowe UŚ	653 520	662 699	614 482	622 750	623 657	642 373
Razem UŚ	1 355 898	1 364 407	1 365 975	1 364 460	1 379 471	1 390 132
BG UE	–	–	271 005	277 900	277 698	275 428
Biblioteki Wydziałowe UE	–	–	55 906	51 725	53 526	54 878
Razem UE	–	–	326 911	329 625	331 224	330 306
Razem UŚ i UE	–	–	1 692 886	1 694 085	1 710 695	1 710 438

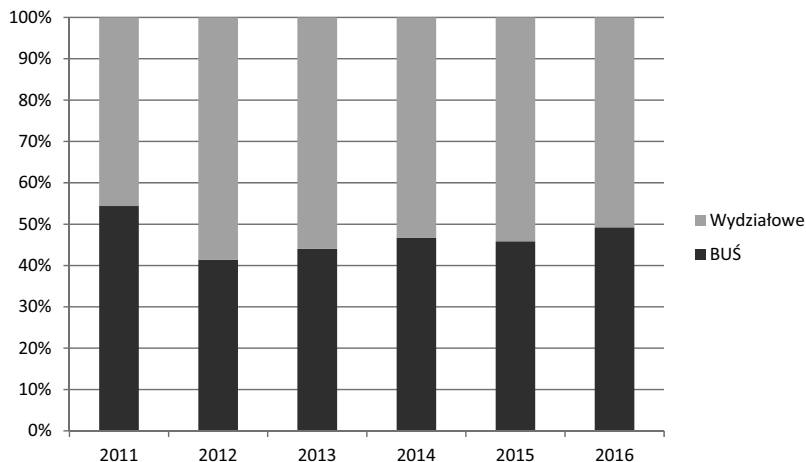
Wykres 4. Struktura zbiorów bibliotek Uniwersytetu Śląskiego w latach 2011–2016

Źródło: sprawozdania BUŚ i bibliotek specjalistycznych UŚ przekazane do GUS.

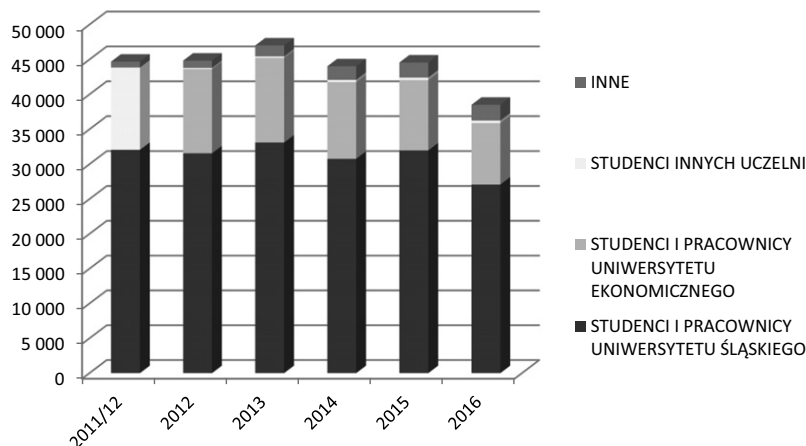
Wykres 5. Zmiany w wielkości i strukturze zbiorów CINIb-y w latach 2011/2012–2016

Źródło: Sprawozdania BUŚ i BG UE przekazane do GUS.

Wykres 6. Proporcje zbiorów BUŚ i bibliotek wydziałowych w latach 2011–2016

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań BUŚ i bibliotek specjalistycznych UŚ przekazanych do GUS.

Wykres 7. Zmiany w wielkości i strukturze populacji czytelników z kontem aktywnym w sieci bibliotek UŚ i UE w latach 2011/2012–2016

Źródło: sprawozdania BUŚ i BG UE przekazane do GUS.

Tabela 4. Z kart kalendarza 2012–2016

Data	Wydarzenie
1	2
13 III 2012 r.	Centrum Informacji Naukowej i Biblioteka Akademicka zwyciężyło w 5. Edycji plebiscytu na najlepszy budynek 2011 roku, otrzymując tytuł „Bryła Roku 2011” ⁶⁶ ;
29 III 2012 r.	Utworzono Amerykańskie Centrum Kultury i Informacji „American Corner” ⁶⁷ ;
9 V 2012 r.	CINiBA laureatem plebiscytu „Polska Architektura 2011” ⁶⁸ ;

⁶⁶ J. WITEK: *Bryła Roku 2011 – wygrał „rudzielec z Katowic”*. Portal informacyjny projektu CINiBA. http://projekt.ciniba.edu.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=255:ciniba-w-finale-plebiscytu-bryla-roku-2011&catid=28:aktualnoci-k&Itemid=4 [dostęp: 13.06.2017].

⁶⁷ 9 marca 2012 r. o godz. 11.00 w Czytelni Ogólnej Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego zostało podpisane porozumienie o współpracy pomiędzy Ambasadą Stanów Zjednoczonych Ameryki w RP i Uniwersytetem Śląskim, na mocy którego w Bibliotece UŚ zostanie utworzone Amerykańskie Centrum Kultury i Informacji „American Corner”. Sygnatariuszami porozumienia byli JM Rektor UŚ prof. zw. dr hab. Wiesław Baniś i konsul generalny Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej Allen Greenberg.

⁶⁸ Wspólna biblioteka Uniwersytetów – Śląskiego i Ekonomicznego w Katowicach zdobyła najwięcej głosów w internetowym plebiscycie *Polska Architektura 2011* w kategorii „Kultura i nauka”. Zob. Portal informacyjny

1	2
22 V 2012 r.	CINiBA otrzymała główną nagrodę w pierwszej edycji konkursu architektonicznego, organizowanego przez Tygodnik „Polityka” ⁶⁹ ;
29 V 2012 r.	CINiBA oraz Śląskie Międzyuczelniane Centrum Edukacji i Badań Interdyscyplinarnych otrzymały <i>ex aequo</i> nagrodę II stopnia w konkursie Budowa Roku 2011, organizowanym przez Polski Związek Inżynierów i Techników Budownictwa ⁷⁰ ;
25 VI 2012 r.	Dokonano całkowitego wyłączenia księgozbioru z udostępniania, w związku z rozpoczęciem przenoszenia zbiorów do nowego gmachu;
29 VI 2012 r.	Rzeczowe zakończenie projektu;
20 VII 2012 r.	Finansowe zakończenie projektu;
VII 2012 r.	Utworzono bazę zawierającą zindeksowane zasoby przystosowane do udostępniania zbiorów w wolnym dostępie (jedno z zadań w ramach projektu MOK);
VII–VIII 2012 r.	Przeniesiono zbiory BUŚ i BG UE do nowego budynku ⁷¹ ;
27 IX 2012 r.	Uruchomiono Centrum Informacji Naukowej i Bibliotekę Akademicką dla czytelników; powrót do realizacji pełnego pakietu usług świadczonych przez BUŚ;
X 2012 r.	Rozliczono koszty rzeczowe projektu MOK ⁷² ;
1 X 2012 r.	Wprowadzono elektroniczne karty biblioteczne: Elektroniczne Legitymacje Studenckie, Karty „Printoscope” dla pracowników;
12 X 2012 r.	Uroczystość oficjalnego otwarcia wspólnej biblioteki Uniwersytetu Ekonomicznego i Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach;

projektu CINiBA. http://projekt.ciniba.edu.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=270:centrum-nominowane-w-plebiscycie-polska-architektura-2011&catid=28:aktualnoci-k&Itemid=4 [dostęp: 13.06.2017].

⁶⁹ Kapituła Konkursu oceniła najwyżej nową siedzibę biblioteki uniwersyteckiej w Katowicach w dziedzinie architektury i ładu przestrzennego. W uroczystej gali wręczenia nagród uczestniczyli autorzy projektu z pracowni HS99 oraz dyrektor CINiB-y prof. UŚ dr hab. Dariusz Pawelec.

⁷⁰ Portal informacyjny projektu CINiBA. http://projekt.ciniba.edu.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=279:ciniba-laureatem-konkursu-budowa-roku-2011-&catid=28:aktualnoci-k&Itemid=4 [dostęp: 13.06.2017].

⁷¹ W tym czasie biblioteka była zamknięta a bibliotekarze, przy wsparciu firmy przeprowadzkowej, według uprzednio opracowanego szczegółowego harmonogramu prac, przenosili księgozbiór.

⁷² Wśród kosztów rzeczowych były m.in. materiały zakupione do oznakowania zbiorów przeznaczonych do wolnego dostępu (m.in.: nalepki, paski magnetyczne, etykiety RFID, folia, programatory, aktywatory pasków EM i in.), ale również studium wykonalności projektu, koszty administracyjne i in.

1	2
18–19 X 2012 r.	Intelektualnie zainaugurowano działalności Centrum Informacji Naukowej i Biblioteki Akademickiej konferencją „Rola biblioteki akademickiej w kształtowaniu społeczeństwa obywatelskiego”;
6 XI 2012 r.	Uroczyste otwarcie Centrum Kultury i Informacji Amerykańskiej – „American Corner”;
13 XI 2012 r.	Powołano Dyrektora CINIb-y do składu Rady Programowej TVP Katowice;
5 XII 2012 r.	Nagroda Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Bronisława Komorowskiego dla <i>Najlepszego Obiektu Architektury XXI wieku w Polsce</i> „Grand Prix Życie w Architekturze 2000–2012” dla inwestora CINIb-y, Konsorcjum UE i UŚ w Katowicach ⁷³ ;
14 XII 2012 r.	Zakończono realizację projektu MOK;
11 IV 2013 r.	Program telewizyjny „Śląskie czyta” ⁷⁴ ;
VI 2013 r.	Zabezpieczono środki finansowe na realizację I etapu instalacji klimatyzacji w części pracowniczej budynku ⁷⁵ ;
6 VI 2013 r.	Zlikwidowano Bibliotekę Wydziału Informatyki i Nauki o Materiałach. Zbiory włączono do BUŚ;
19–20 IX 2013 r.	Zorganizowano Konferencję Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich;
30 IX 2013 r.	Zlikwidowano bibliotekę Ośrodka Dydaktycznego w Rybniku. Zbiory włączono do BUŚ ⁷⁶ ;
2013 r.	Zlikwidowano bibliotekę Międzynarodowej Szkoły Nauk Politycznych. Zbiory włączono do BUŚ;
28 V 2013 r.	Zlikwidowano stanowisko koordynatora ds. bibliotek specjalistycznych. Obowiązki przejęła Dyrekcja BUŚ oraz kierownicy oddziałów ⁷⁷ ;
16 XI 2013 r.	CINIbA wyróżniona w kampanii „Śląskie sprawdza się”;
28 III 2014 r.	Ogłoszono wyniki konkursu na Exlibris CINIb-y. I Nagroda – Aleksandra Bochenek;

⁷³ CINIbA została uhonorowana w VII edycji konkursu „Życie w Architekturze”. Była to pierwsza nagroda w dziedzinie architektury przyznana w Polsce przez głowę państwa. Organizatorem konkursu jest redakcja miesięcznika „Architektura-Murator”.

⁷⁴ Gościem pierwszego odcinka nowego programu TVP Katowice o współczesnej literaturze polskiej był prof. dr hab. Zbigniew Białas, autor powieści pt. *Korzeniec*.

⁷⁵ Środki pozyskano w funduszu profilaktyki zdrowia PZU S.A.

⁷⁶ Zarządzenie nr 78 Rektora Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach z dnia 14 czerwca 2013 w sprawie likwidacji Ośrodka Dydaktycznego w Rybniku.

⁷⁷ Zmiany w regulaminie organizacyjnym systemu biblioteczno-informacyjnego Uniwersytetu Śląskiego wprowadził Senat UŚ uchwałą nr 155 z dnia 23 czerwca 2013 r.

1	2
3 IV 2014 r.	Zakupiono licencję na wykorzystywanie multiwyszukiwarki EBSCO Discovery Service ⁷⁸ ;
15 IV 2014 r.	W Centrum Informacji Naukowej i Bibliotece Akademickiej w Katowicach zrealizowano program „Poranek INFO” (emitowany na kanale TVP INFO);
10 X 2014 r.	Zlikwidowano Bibliotekę Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych. Zbiory włączono do BUŚ ⁷⁹ ;
XII 2014 r.	Wdrożono nowy system zdalnego dostępu – HAN ⁸⁰ ;
VI 2015 r.	Pierwsza edycja akcji „CINiBA nocą naładuje mocą!”;
23 VI 2015 r.	Uniwersytet Śląski przejął zbiory biblioteczne po zlikwidowanym Studium Nauczycielskim w Bytomiu. Do Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego przekazano ponad 27 tys. woluminów książek i czasopism. W lipcu 2015 r. rozpoczęto prace związane z inwentaryzowaniem oraz opracowywaniem przekazanego daru;
10 XI 2015 r.	Odnotowało milionowego czytelnika CINiB-y ⁸¹ ;
I 2016 r.	Wdrożono nowy moduł systemu PROLIB, służący do obsługi wymiany i darów ⁸² ;
2016 r.	Zewidencjonowano i opracowano księgozbiór otrzymany w wyniku likwidacji Studium Nauczycielskiego w Bytomiu;
7 II 2017 r.	Utworzono w przestrzeni gmachu CINiB-y nowe strefy pracy i odpoczynku, tzw. chillouty;
2017 r.	Pozyskano środki z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego na utworzenie „Repozytorium instytucjonalnego Uniwersytetu Śląskiego”. Finansowanie projektu obejmie lata 2017–2018 w ramach zadań z zakresu działalności upowszechniającej naukę;
30 XII 2018 r.	Planowane zakończenie okresu trwałości projektu ⁸³ .

⁷⁸ Licencja jest odnawiana corocznie.

⁷⁹ Na mocy Zarządzenia nr 156 Rektora Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach z dnia 10 października 2014 r. w sprawie zmian w strukturze organizacyjnej systemu biblioteczno-informacyjnego Uniwersytetu Śląskiego.

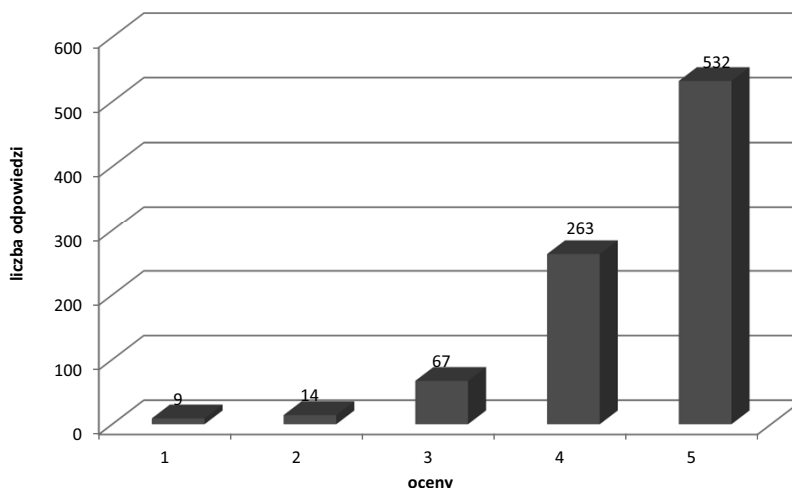
⁸⁰ W ramach prac nad systemem przygotowano dostęp do 139 baz danych. Dodatkowo, do wszystkich aktualnych 1 472 użytkowników systemu OneLog, przesłano e-mail z informacją o zmianie systemu. Zob. *Sprawozdanie Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego za 2014 rok* (mps).

⁸¹ Był nim Mateusz Gęborski, student Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach. Odnotowanie milionowego czytelnika było okazją do wręczenia upominków. Dyrektor CINiB-y, prof. dr hab. Dariusz Pawelec przygotował nagrody niespodzianki, które wręczył milionowemu użytkownikowi biblioteki oraz czytelnikom 999 999 i 1 000 001.

⁸² Pracownicy oddziału gromadzenia i uzupełniania zbiorów uczestniczyli w procesie tworzenia i testowania modułu, dzięki czemu moduł został dostosowany do specyficznych potrzeb CINiB-y.

⁸³ „Okres trwałości projektu to czas, w którym należy zachować w niezmienionej formie i wymiarze efekty projektu, których osiągnięcie zostało zadeklarowane we wniosku o dofinansowanie. Standardowo wynosi on

Ostatnia dekada w historii księżnicy Uniwersytetu Śląskiego, to dla jej społeczności czas nowego, nieznanego dotychczas doświadczania biblioteki. Podsumowaniem 50 lat trudnej i dynamicznej historii BUŚ, są poniższe wyniki badania satysfakcji, przeprowadzone wśród użytkowników CINIb-y, w czerwcu 2017 r., a także zestawienie nagród i wyróżnień dla biblioteki.

Wykres 8. Ocena jakości usług CINIb-y

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety *Badanie satysfakcji użytkowników Centrum Informacji Naukowej i Biblioteki Akademickiej w Katowicach*.

Aneks. Nagrody i wyróżnienia⁸⁴

W latach 2008–2016 Centrum Informacji Naukowej i Biblioteka Akademicka zdobyło następujące nagrody i wyróżnienia:

Konkursy międzynarodowe

- ***Building of The Year 2012*** (2013) – nagroda główna w kategorii „Biblioteki i muzea”.

5 lat. Odstępstwem objęte są mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa, dla których okres trwałości to 3 lata. Okres trwałości liczony jest od daty płatności końcowej dotacji”. Zob. Portal Funduszy Europejskich. [https://www.poir.gov.pl/strony/skorzystaj/obowiazki/#Trwałość projektu](https://www.poir.gov.pl/strony/skorzystaj/obowiazki/#Trwałość%20projektu) [dostęp: 26.06.2017].

⁸⁴ Wykaz nagród i wyróżnień. Opracowanie własne.

Konkursy krajowe

- **Fundusze dla Nauki** (2011) – wyróżnienie w kategorii „Infrastruktura szkolnictwa wyższego”;
- **Bryła Roku 2011** (2011) – tytuł przyznany w V edycji internetowego plebiscytu na najlepszy budynek 2011 roku, ogłoszonego przez portal Bryla.pl;
- **CINiBA wśród 101 najciekawszych budynków dekady** (2012) – listę opublikował branżowy portal Bryla.pl. Wybór zawiera powstałe po 2000 r. projekty ponad 70 renomowanych pracowników architektonicznych;
- **Polska Architektura 2011** – I miejsce w internetowym plebiscycie branżowym, ogłoszonym przez wortal www.sztuka-architektury.pl;
- **Nagroda Architektoniczna Polityki 2011** – Grand Prix w I edycji konkursu architektonicznego, organizowanego przez tygodnik „Polityka” (2012);
- I miejsce w internetowym plebiscycie ogłoszonym wspólnie przez tygodnik „Polityka” oraz portal Onet.pl. Plebiscyt towarzyszył konkursowi Nagroda Architektoniczna Polityki 2011 (2012);
- **Budowa Roku 2011** – nagroda II stopnia w kategorii „Budynki nauki i kultury”. Konkurs organizowany corocznie przez Polski Związek Inżynierów i Techników Budownictwa przy współudziale Ministerstwa Budownictwa oraz Głównego Urzędu Nadzoru Budowlanego (2012);
- **Najlepszy Budynek Użyteczności Publicznej**. Tytuł w VII edycji konkursu „Życie w architekturze” (5.12.2012) dla Inwestora – Konsorcjum UŚ i UE za inwestycję Centrum Informacji Naukowej i Biblioteka Akademicka. Organizatorem konkursu był miesięcznik „Architektura–Murator”;
- **Nagroda GRAND PRIX Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego dla Najlepszego Obiektu Architektury XXI wieku** (5.12.2012);
- **Nagroda Roku za najlepszy obiekt architektoniczny wzniesiony ze środków publicznych** – konkurs pod Honorowym Patronatem Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej. Organizatorami Konkursu są: Stowarzyszenie Architektów RP oraz Stowarzyszenie Producentów Cementu (7.12.2012);
- **Polski Cement w Architekturze** – nagroda główna w XVI edycji Konkursu (2012);
- **Nominacja w konkursie „Polska Pięknieje”** – prestiżowy konkurs Polska Pięknieje – 7 Cudów Funduszy Europejskich, w którym wyłania się najlepiej zrealizowane przedsięwzięcia finansowane ze środków unijnych;
- **ArchiTOPTEN – Najpiękniejsze Polskie Uczelnie**. Decyzją internautów wspólna biblioteka Uniwersytetów Śląskiego i Ekonomicznego znalazła się wśród trzech najładniejszych obiektów uczelni wyższych w Polsce;
- **7 największych unijnych projektów, które zmieniły kraj** – gazeta.pl;

- ***Ale się zmieniło*** – w internetowym plebiscycie organizowanym przez Telewizję Polską, Centrum Informacji Naukowej i Biblioteka Akademicka otrzymało najwięcej głosów w województwie śląskim;
- ***Polska. Architecture. CINIbA wśród wybitnych obiektów współczesnej architektury w Polsce***. Wyboru dokonała redakcja miesięcznika „Architektura-Murator”;
- ***W dowód uznania*** – medal dla Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego przyznany przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich (18.04.2017).

Konkursy regionalne

- ***Laur Studencki 2009*** – nagroda za budowę Centrum Informacji Naukowej i Biblioteki Akademickiej (CINIbA);
- ***Śląskie na 5*** (2010) – nagroda Wojewody Śląskiego. Wyróżnienie w kategorii: rozwiązanie architektoniczno-budowlane;
- ***Obiekt Roku*** (2011) – nagroda główna w kategorii: „Obiekt roku” w XVII edycji konkursu na Architekturę Roku Województwa Śląskiego, organizowanego przez katowicki oddział Stowarzyszenia Architektów Polskich;
- ***Grand Prix*** (2011) w XVII edycji konkursu na Architekturę Roku Województwa Śląskiego, organizowanego przez katowicki oddział Stowarzyszenia Architektów Polskich;
- ***Wyróżnienie w kampanii Śląskie sprawdza się***. Centrum zostało wybrane jako jedna z czterech inwestycji, które najbardziej zmieniły region i budują pozytywne skojarzenia;
- ***Laur Studencki 2015*** w kategorii „Organizacja Przyjazna Studentom”.

Bibliografia

- Biblioteka otwarta. Wczoraj i jutro Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego*. Red. M. KYCLER, D. PAWELEC. Katowice 2008.
- CYGAN M., KNICHOWIECKI B.: *Plenum KW PZPR w Katowicach*. „Trybuna Robotnicza” 1988, nr 126, s. 1–2.
- DZIADKIEWICZ W., OBUCHOWSKI L.: *Biblioteka bezdomna. [Rozmowa]*. „Gazeta Wyborcza” 30.11.2000, s. 8.
- DZIADKIEWICZ W.: *Biblioteka Śląska – Biblioteka Uniwersytecka. Razem czy osobno*. „Gazeta Uniwersytecka. Miesięcznik Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach” 1999, nr 6, s. 11–18.
- DZIADKIEWICZ W.: *Najlepsza inwestycja kulturalna: biblioteka*. „Dziennik Zachodni” 1989, nr 296, s. 4.
- DZIADKIEWICZ W.: *Dobrze służyła Uniwersytetowi*. W: *Biblioteka otwarta. Wczoraj i jutro Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego*. Red. M. KYCLER, D. PAWELEC. Katowice 2008, s. 13–19.
- FILIPKOWSKI J.: *Mieszana konstrukcja biblioteki*. „Architektura” 2012, nr 10 (217), s. 50–51.
- KASZPER A.: *Czekając na bibliotekę. Problemy związane z kształtowaniem się Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego w minionym czterdziestoleciu*. W: *Biblioteka otwarta. Wczoraj i jutro Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego*. Red. M. KYCLER, D. PAWELEC. Katowice 2008, s. 343–352.

- KLIMEK A.: *Nauka jest jedna...* „Trybuna Robotnicza” 1988, nr 8, s. 1–2.
- KOZIARA A., WAGA M.: *Centrum Informacji Naukowej i Biblioteka Akademicka – nowoczesny model udostępniania zbiorów*. W: *Biblioteka, książka, informacja i Internet*. Red. Z. OSIŃSKI. Lublin 2010, s. 265–281.
- LITYŃSKI A.: *Początki Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego*. „Gazeta Uniwersytecka. Miesięcznik Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach” 2004, wyd. spec. <http://gazeta.us.edu.pl/node/242701> [dostęp: 12.07.2017].
- MALICKI J.: *W poszukiwaniu modelu. Kto pomoże bibliotekom?* „Trybuna Robotnicza” 21.02.1986, s. 5.
- MAZIARSKI J.: *Co dalej z Biblioteką Śląską*. „Poglądy” 1968, nr 20, s. 3, 14.
- MP: *Pierwsza biblioteka hybrydowa*. „MaleMan” 2015, nr 3 (50), s. 37.
- MYCIELSKI K.: *Metafizyka bezwzględnej logiki*. „Architektura” 2012, nr 10 (217), s. 56–57.
- NAKONIECZNY R.: *Reurbanizacja miasta postindustrialnego*. „Architektura” 2012, nr 10 (217), s. 46–47.
- OBUCHOWSKI L.: *Biblioteka bezdomna*. Rozmowa z Wandą Dziadkiewicz „Gazeta Wyborcza” 30.11.2000, s. 8.
- PAWELEC D.: *Jak i po co buduje się dziś biblioteki?* „Architektura” 2012, nr 10 (217), s. 52–57.
- PAWELEC D., KAMIŃSKA J.: *Rozmowa z prof. dr. hab. Dariuszem Pawelcem, dyrektorem Centrum Informacji Naukowej i Biblioteki Akademickiej w Katowicach, kierownikiem Projektu „Centrum Informacji Naukowej i Biblioteka Akademicka” realizowanego w latach 2008–2012*. Rozm. przepr. J. KAMIŃSKA. „Zarządzanie Biblioteką” 2015, nr 1, s. 149–151.
- PAWELEC D., WITEK J.: *Centrum Informacji Naukowej i Biblioteka Akademicka – biblioteka otwarta w społecznej przestrzeni miasta*. „Bibliotheca Nostra. Śląski Kwartalnik Naukowy” 2011, nr 2, s. 9–18.
- PAWELEC D., WITEK J.: *Centrum Informacji Naukowej i Biblioteka Akademicka w Katowicach – przed otwarciem*. „Forum Bibliotek Medycznych” 2011, nr 2 (8), s. 74–86.
- PAWELEC D., WITEK J., SMYŁA M. I IN.: *Projekt „Centrum Informacji Naukowej i Biblioteka Akademicka” wobec trendów i norm w budownictwie bibliotecznym*. „Biuletyn EBIB” 2009 nr 3 (103). http://www.ebib.info/2009/103/a.php?pawelec_in [dostęp: 5.12.2016].
- POPIOŁEK K.: *Uniwersytet bez biblioteki?* „Trybuna Robotnicza” 1968, nr 279 (7717), s. 1, 5.
- RATAJEWSKI J.: *Organizacja i działalność sieci bibliotecznej Uniwersytetu Śląskiego w latach 1968–1974*. „Przegląd Biblioteczny” 1975, nr 2, s. 163–169.
- RATAJEWSKI J., PUZIO A.: *Biblioteka Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach (1968–1970)*. W: *Biuletyn Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego za rok 1972*. Katowice 1973, s. 55–62.
- Rośnie i modernizuje się zaplecze szkolnictwa wyższego*. „Dziennik Zachodni” 1986, nr 41, s. 1–2.
- SAMBURA A.B., KUŚ B.: *Udostępnianie zbiorów w Bibliotece Uniwersytetu Śląskiego*. W: *Biblioteka otwarta. Wczoraj i jutro Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego*. Red. M. KYCLER, D. PAWELEC. Katowice 2008, s. 117–128.
- SARZYŃSKI P.: *Z głową*. „Polityka” 2012, nr 13 (2852), s. 72–74.
- SEMIK T.: *Głową w mur Biblioteki Śląskiej. Książki na bruk*. „Dziennik Zachodni” 1989, nr 274, s. 3.
- Sprawozdania Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego za lata 1995–2016*. Katowice 1996–2017 (mps).
- Sprawozdania z działalności CINIiBA za lata 2012–2016*. Katowice 2013–2017 (mps).
- SZEWczyk W.: *Myszy w bibliotece*. „Dziennik Zachodni” 1989, nr 272, s. 4.
- ŚMIERZEWSKI P.: *CINIiBA nawiązuje do lokalnej architektury*. „Architektura” 2012, nr 10 (217), s. 48.

- TŻ: *Biblioteka XXI wieku 10 zasad Faulknera–Browna*. „Architektura” 2012, nr 10 (217), s. 42–45.
- Umowa o współpracy [pomiędzy Uniwersytetem Śląskim i Biblioteką Śląską]*. Katowice 1996 (mps).
- Umowa o wzajemnej współpracy zawarta między Biblioteką Śląską i Biblioteką Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach*. Katowice 1970 (mps).
- WAGA M.: *Przygotowania i opracowanie grantu dla pozyskania sprzętu komputerowego w Bibliotece Uniwersytetu Śląskiego*. „Fides. Biuletyn Bibliotek Kościelnych” 2010, nr 1–2 (30–31), s. 59–64.
- WERECKA M.: *Być albo nie być Biblioteki Śląskiej*. „Dziennik Zachodni” 1989, nr 39, s. 3.
- WIELIŃSKI B.T.: *Czytelnia z widokiem na Rawę*. „Gazeta Wyborcza” 24.04.2004, s. 3 (dodatek: Katowice).
- WITEK J.: *Centrum Informacji Naukowej i Biblioteka Akademicka (CINiBA) – serce uczelni i regionu. Wybrane przykłady działań informacyjnych*. „Biuletyn Biblioteki Głównej Politechniki Śląskiej” 2012, nr 2, s. 195–201.
- WITEK J.: *Centrum Informacji Naukowej i Biblioteka Akademicka (CINiBA) – biblioteka otwarta*. „Poradnik Bibliotekarza” 2012, nr 7–8, s. 45–48.
- WITEK J.: *Serce miasta. W: 65 lat AZS Katowice*. Red. T. JANIK. Cz. 3: 2006–2011. Katowice 2011, s. 92–94.
- WITEK J.: *Tuż przed otwarciem*. „Gazeta Uniwersytecka. Miesięcznik Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach” 2012, nr 6 (196), s. 9.
- WITEK J., KAMIŃSKA J.: *Rozmowa z mgr Jadwigą Witek, rzecznikiem prasowym i specjalistą ds. promocji i PR w Centrum Informacji Naukowej i Bibliotece Akademickiej w Katowicach*. Rozm. przepr. J. KAMIŃSKA. „Zarządzanie Biblioteką” 2015, nr 1, s. 152–153.
- Wyrósł z dobrego drzewa... Uniwersytet Śląski 1968–1998. Fakty, dokumenty, relacje*. Red. A. BARCIAK. Katowice 1998.

Streszczenie

Artykuł „Historia Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego” jest poświęcony dziejom ksiąźnicy UŚ od momentu jej założenia w 1968 roku aż do chwili obecnej – działania BUŚ w ramach CINiB-y. Szkic dzieli się na dwie zasadnicze części, dla których cezurą jest rok 2012 – otwarcie Centrum dla użytkowników. Część pierwsza koncentruje się na funkcjonowaniu biblioteki akademickiej – tradycyjnej ksiąźnicy stanowiącej zaplecze naukowe i warsztat informacyjny Uniwersytetu, towarzyszącej mu na wszystkich etapach rozwoju. Część druga traktuje o procesie metamorfozy biblioteki uniwersyteckiej w nowoczesne centrum informacji, służące nie tylko społeczności akademickiej, otwarte dla wszystkich. Artykuł ma charakter analityczno-dokumentacyjny – zawiera kalendaria wydarzeń, wykresy, zestawienia danych obrazujące działanie biblioteki na przestrzeni 50 lat.

Słowa kluczowe:

Biblioteka Uniwersytetu Śląskiego, Biblioteka Główna Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach, Centrum Informacji Naukowej i Biblioteka Akademicka, Uniwersytet Śląski w Katowicach, Uniwersytet Ekonomiczny (Akademia Ekonomiczna) w Katowicach, historia, budowa, nowoczesna biblioteka, biblioteka tradycyjna, biblioteka hybrydowa, biblioteka otwarta, konsorcjum uniwersytetów, BUŚ, BG UE, CINiBA.